

НАЧАЛНО ВРЕМЕ ЗА СЪБОТАТА

Ейдриън Ибънс

Начално време за Съботата

Ейдриън Ибънс

maranathamedia.bg

adrian@maranathamedia.com

dejandodo@abv.bg

октомври 2017 г.

Актуализирана април 2021 г.

Съдържание

Спорът за съботата.....	4
Съботата започва вечер	9
Какво не е разбирала Елън Уайт?.....	10
Смъртта и възкресението на Исус	13
Евангелието в сътворението	19
Съботата и Евангелието.....	28
Среднощният вик.....	29
Египтяните започват деня на разсъмване	30
Свидетелството на Духа на пророчеството.....	30
Време за започване на съботата	34
Вечер и сутрин	34
Думата ден	35
Отговор на Матей 28:1 и Денят при изгрев слънце	38
Кога точно е вечерта?.....	39
Разделянето на 12 часа в деня	42
Един час е 1/12 от дневната светлина, а не 60 минути.....	43
Съботата не може да започне в 18 часа.....	46
Време на съботата	47
Лунарната събота	48
Непрекъснатият седемдневен цикъл	48
Вавилонски произход на лунарната събота	51
Григорианският календар	52
Ние знаем къде сме.....	54
От залез до залез във вашето местоположение	55

Спорът за съботата

В основата на Десетте заповеди ние сме поканени да помним съботния ден, за да го освещаваме. Какво всъщност представлява съботният ден и кога започва и свършва?

Този въпрос станал голям проблем за ранното движение на адвентистите от седмия ден, тъй като много практики започнали да се развиват на различни места. Джеймс Уайт разказва тази история в „Ревю енд Хералд“ през 1868 г.

Общозвестно е на повечето от читателите на РИВЮ, че в продължение на няколко години в ранната история на адвентистите от седмия ден, вярващите са приемали шест часа следобед като време за започване и приключване на съботата. Известно е също, че през есента на 1855 г. Ривю учи, че залезът е библейското време за започване на съботата и че нашите хора като цяло са променили началото от шест часа към залез слънце. Тук искам да посоча някои от обстоятелствата, свързани с тази промяна:

1. Времето от шест часа беше поставено под въпрос от част от вярващите още през 1847 г., **като някои твърдят, че съботата започва при изгрев слънце, докато други, че има библейски доказателства в полза на залеза.**

2. Старейшина Дж. Б., който пръв проповядва за важността на съботата и вярно работеше, за да изведе хора сред адвентистите, които да я спазват, беше много решителен по въпроса и уважението към годините и благочестивия му живот, може да е сред причините, поради които тази точка не е била проучена толкова задълбочено, колкото някои други.

3. През есента на 1855 г. старейшина Дж. Н. А. ме посети в Батъл Крийк, на път за Айова, и ми изложи библейските причини за започване на съботата при залез слънце. Той беше написал ясна статия по темата, която ми остави и която се появи в Ривю за 4 декември 1855 г. Тази статия обаче, преди да се появи в Ривю, беше прочетена на конференцията в Батъл Крийк по това време, и темата беше обсъдена, което доведе до убеденост в умовете на братята относно времето на залез слънце, с

изключение на брат Б. и няколко други. Оттогава между нас има общо съгласие по темата.

Но има хора, които се стремят да ни наранят като народ - и на тази група се надяваме да помогнем с тази статия - които докладват и оповестяват на света, че г-жа Уайт всъщност е твърдяла, че ѝ е било показано, как времето за започване на съботата е шест часа, а по-късно, че отново ѝ е било показано, как залезът е истинският час. Също така се твърди, че във видение тя видяла циферблата на часовник с една стрелка, сочеща към 6, а другата към 12, което показва, че шест часа е началото и краят на съботата.

Едно просто изложение на фактите по случая е достатъчно, за да покаже, че тези доклади са неверни. Ето защо даваме следните твърдения, които сме готови да докажем с най-компетентни свидетели:

1. В две видения на г-жа Уайт е показано нещо по отношение на времето за започване на съботата. Първото е още през 1847 г. в Топшам, Мейн. **Във видението ѝ беше показано, че започването на съботата при изгрев слънце е погрешно. Тогава тя чу ангел да повтаря думите: „От вечер до вечер ще празнувате вашите съботи.“** Брат Б. присъстваше и успя да убеди всички присъстващи, че „вечер“ е шест часа. Обърнете внимание на това: **видението в Топшам не учеше за шест часа. То само коригира времето свързано с изгрева.** Никога не съм имал идеята, че времето от шест часа се поддържа от виденията, и затова прилагам това, което съм копирал от изявление направено от мен в Ривю по темата на 4 декември 1855 г.:

Никога не сме били напълно доволни от свидетелството, представено в полза на шест часа, **докато различните съобщения, получени през последните няколко години, застъпващи както времето за изгрева, така и това за залеза, бяха почти лишени от аргументи и дух на смирение и откровеност. Темата ни безпокон, но така и не намерихме време да я проучим задълбочено.**

През юни 1854 г. призовахме старейшината Д. П. Х. да подготви статия по темата за Ривю. Когато бяхме с него в Пенсилвания миналата зима, повторихме молбата.

Когато бяхме в Мейн, миналото лято, изразихме чувства си по този въпрос на брат А. и страховете ни от разделение, освен ако въпросът не бъде решен чрез добро свидетелство. Той реши да посвети времето си на темата, докато разбере какво учи Библията по този въпрос и статията му в този брой е резултат от неговото изследване. Някои имат впечатлението, че времето в шест часа е било преподавано сред нас чрез прякото проявление на Светия Дух. Това е грешка;

„От вечер до вечер“ беше учението, от което се изведе времето за шест часа.“,

2. По отношение на циферблата на часовника, двадесет компетентни свидетели са готови да свидетелстват, че нито г-жа У., нито нейните видения имат нещо общо с това.

3. Присъствахме на конференцията, посочена по-горе, а също и когато **видението беше дадено след закриването на тази конференция** и чухме сестра У. скоро след като излезе от видението, да разказва какво е видяла. Ето защо сме готови да свидетелстваме, че времето на залеза не е споменато нито веднъж във видението; но думите, дадени ѝ в предишното видение, бяха повторени, а именно: „От вечер до вечер ще празнувате вашата събота;“ и тези думи сега бяха добавени: „Вземете Божието слово, прочетете го, разберете и няма да сгрешите. Четете внимателно и там ще намерите какво е вечер и кога е тя.“ В първото видение бяхме насочени към Божието слово с думите „От вечер до вечер;“ но по астрономически причини беше решено, че вечерният час е шест. Във второто [видение] бяха използвани абсолютно същите думи **и ние бяхме по-специално насочени към Божието слово, което, когато се изследва, категорично установява времето на залеза. Това разреши въпроса с брат Б. и няколко други и оттогава общата хармония надделя по въпроса.** Джеймс Уайт, Ривю енд Херълд, 25 февруари 1868 г.

През 1847 г. на Елън Уайт е показано във видение, че идеята съботата да започва с изгрев слънце е погрешна. След това ангелът цитира Левит 23:32 на Елън Уайт, докато говори във връзка с темата за началото на съботата. Така че ангелът свързва фразата от *вечер до вечер* с времето за спазване на седмич-

ната събота. Както посочва Джеймс Уайт, Джоузеф Бейтс е убедил всички по онова време, че от *вечер до вечер* означава от 18:00 до 18:00 часа. Първото видение изключва, че изгревът е времето за спазване на съботата. Когато Дж. Н. Ендрюс представя своето изследване, което ясно показва, че *от вечер до вечер* в Библията означава залез, всички приели доказателствата, с изключение на двама.

Тъй като вестникът беше прочетен тази събота сутрин, можеше да се види, че докато времето от шест часа, препоръчано от Бейтс, по принцип не беше неправилно - тъй като изискваше съботата да започва вечерта - в детайли имаше грешка. Сега с позицията за времето на залез слънце, толкова широко подкрепена от доказателствата в Писанието, цялото събрание, което включваше лидерите на църквата, с готовност прие светлината и беше готово да промени своята практика. Всички, с изключение на двама – Джоузеф Бейтс и Елън Уайт. {Елън Г. Уайт, Ранните години /1827-1862/, Том, 1 стр. 323, Параграф 2}

Няколко дни след конференцията Елън Уайт имала второ видение. В края на конференцията всички били убедени в библейската истина с изключение на Джоузеф Бейтс и Елън Уайт.

Видях, че беше така: „От вечер до вечер ще празнувате вашата събота“. Ангелът каза: „**Вземете Божието слово, прочетете го, разберете го и не можете да сгрешите. Четете внимателно и там ще намерите какво е от вечер до вечер и кога е.**“ Попитах ангела дали намръщеното лице на Бога е заради това че неговият народ е решил така за започването на съботата. Бях насочена обратно към първото разбиране на съботата. Следвах Божия народ до този момент и не видях Бог да е недоволен или да им се мръщи. **Попитах защо след толкова време трябва да променяме времето за започване на съботата. Ангелът каза: „Ще разбереш, но не още, не още.“** Ангелът каза: „Ако светлината дойде и тази светлина бъде пренебрегната или отхвърлена, тогава идва осъждането и Божието неодобрение; но преди да дойде светлината, няма грях, защото няма светлина, която те да отхвърлят.“ Видях, че в съзнанието на някои Господ е показал, че съботата започва в шест часа, докато аз бях видяла само, че започва от „вечер“ и беше изведено, че вечер е в шест. Видях, че служителите на Бог трябва да

се сближат, да се притиснат един към друг. Свидетелства към църквата, том 1, стр. 116

Видението дошло заради *Джоузеф Бейтс и Елън Уайт*. Тя била инструктирана да чете внимателно Писанието. Точно това направил Дж. Н. Ендрюс и показал убедително, че въпросното събитие в Писанието се случва при залез слънце. След това братята проучили внимателно изследването на старейшината Ендрюс и видели, че доказателствата в Писанието са ясни. Както заключил Джеймс Уайт:

Във второто [видение] бяха използвани точно същите думи и ние бяхме по-специално насочени към Божието слово, което, когато се изследва, категорично установява времето на залеза. Това разреши въпроса при брат Б. и няколко други и оттогава общата хармония надделя по въпроса. Джеймс Уайт, Ривю енд Херълд, 25 февруари 1868 г.

И така, какъв бил смисълът вярващите да разберат по това време, че не са следвали правилната практика? Джеймс Уайт продължава:

Но естествено възниква въпросът, ако виденията са дадени, за да коригират грешката, защо тя не е видяла по-рано грешката за шест часа? Изглежда не е замисълът на Господ да учи Своя народ чрез даровете на Духа по библейските въпроси, докато Неговите служители не са изследвали усърдно словото Му. Когато това беше направено по темата за времето за започване на съботата и повечето бяха установени, а някои бяха в опасност от това да не са в хармония с тялото по тази тема, тогава, да, тогава беше точното време, когато Бог да възвеличи неговата доброта в проявлението на дара на Неговия Дух в изпълнението на правилното му дело. Свещените писания са ни дадени като правило за вяра и дълг и ни е заповядано да ги изследваме. Ако не успеем да разберем и напълно да се подчиним на истините в резултат на това, че не изследваме Писанията, както би трябвало, или поради липса на посвещение и духовно проникновение, и Бог в милостта си ни коригира в собственото си време чрез някакво проявление на дарбите на своя Свят Дух, вместо да мърморим, че не го е направил преди, нека смирено признаем неговата милост и да го възхваляем за безкрайната му доброта в снизхождението,

че е решил въобще да ни поправи. **Нека дарбите имат своето място в църквата. Бог никога не ги е поставял най-отпред и не ни е заповядвал да гледаме към тях, за да ни водят по пътя на истината и пътя към Небето. Той възвеличи словото си.** Писанията на Стария и Новия завет са светилник на човека, който осветява пътя му към царството. Следвайте го. Но ако се отклоните от библейската истина и има опасност да бъдете изгубени, може да се окаже, че Бог ще ви поправи във време по свой избор и ще ви върне обратно към Библията и ще ви спаси. И би ли ви подхождало в такъв случай да мърморите и да казвате: „Господи, защо не направи това по-рано?“ Внимавайте! „Мълчете и знайте, че Аз съм Бог.“ Нашата нужда е Неговата възможност да ни учи чрез дарбите на Светия Дух.“

Така че тази ситуация напомнила на всички пионери да правят изучаването на Писанията център на своята вяра, защото Духът на пророчеството няма да извърши това. Духът на пророчеството ще потвърди истината и ще доведе хората до Писанията, за да я намерят, но няма да учи на истината преди Писанията.

Съботата започва вечер

Левит 22:6-7 Душата, която се е докоснала до нещо такова, ще бъде нечиста до **вечерта** и няма да яде от светите неща, освен ако не измие тялото си с вода. **И когато слънцето залезе**, той ще бъде чист и след това ще яде от светите неща, защото това е неговата храна.

Когато се съберат паралелни истории в евангелията, се появяват същите доказателства. В две истории на Матей се използва думата *вечер*, а другото евангелие използва думата *залез*, за да покаже още веднъж, че *вечер* означава *залез*.

Матей 8:16 **Когато се свечери**, доведоха при Него мнозина обладани от демони; и той изгони духовете със словото Си и изцели всички болни.

Марко 1:32 **И привечер**, когато слънцето залезе, до-

ведоха при него всички болни и обладаните от демони.

Лука 4:40 **И когато слънцето залязваше**, всички, които имаха болни от различни болести, ги доведоха при него; и като положи ръце на всеки един от тях, изцели ги.

Какво не е разбирала Елън Уайт?

Елън Уайт била озадачена защо трябва да се променят чак сега, когато според нея е било толкова късно.

Попитах защо е така, че в този късен ден трябва да променим часа за започване на съботата. Ангелът каза: „Ще разбереш, но не още, не още. Свидетелства към църквата, том 1, стр. 116

Нещото, което Елън Уайт не разбирала, било защо трябва да променят времето. Ангелът казал, че няма да разберат причината, но посочил, че по-късно те - имайки предвид нея и тези с нея - ще разберат. Някои предполагат, че това, което не разбират, е времето за започване на съботата, но това изобщо не е вярно. На Елън Уайт било казано, че ще разбере защо трябва да променят разбирането си за началото за съботата, но не точно в този момент.

Последната част на тази книжка съдържа прилежното изследване на Дж. Н. Ендрюс. То ясно показва, че сътворението е започнало в тъмнината на първия ден. Бог създава празната и безформена земя в тъмнината на първия ден. Тогава заповядва на светлината да се яви и я отделя от съществуващата тъмнина на предишните 12 часа. Той също така обяснява двете дефиниции на думата *ден* и думата *вечер* в Писанието, което ще помогне за справяне с няколко въпроса свързани с календара, повдигнати във връзка с разбирането на термини като *на утрешния ден* или *на следващия ден*. За момента искаме да се съсредоточим върху конструкцията на първия ден от сътворението и особено връзката ѝ с думата *вечер*.

Един пример за това е даден в Левит 23:32, където ни се казва, че Денят на умилюстивението започва вечерта на деветия ден от месеца. Както отбелязахме, има две разбираня за думата *ден* и две разбираня за времето *вечер*. Цитирам от Дж. Н. Ендрюс:

В страничното поле [на библията} пише „между двете вечери“. Това претендира да бъде буквалният иврит и за това има право на уважение. Казано е, че „между двете вечери“ е в 3 часа следобед. Ако това е правилно, това показва, че „залезът на слънцето“ във Второзаконие 16:6 е неопределен израз. Но Гезений в своя Еврейски лексикон казва, че между двете вечери, според „най-добре подкрепеното“ мнение, „е бил интервалът между залеза и мрака“. Ако това е вярно - а със сигурност няма по-висок невдъхновен авторитет от Гезений - то премахва привидното противоречие между Изход 12 и Второзаконие 16 и показва, че и двата текста са в съгласие относно залеза.

С това разбираме, че *вечерта* се случва *НА* деветия ден (от 12 часа), а не вечерта *НА* деветия ден (от 24 часа), което би било предната нощ. Това е вечерта, водеща до началото на десетия ден. Забелязваме:

Вечер: Периодът след залез слънце, с който започва еврейският ден (Битие 1:5; Марко 13:35). Евреите са отчитали две вечери на всеки ден, както се вижда от Изход 16:12; Изход 30:8; Изход 12:6 (странично поле); Левит 23:5 (странично поле, Ревизирана версия, „между двете вечери“). **„Първата вечер“ е този период, когато слънцето клони към залез, а „втората вечер“** моментът на действителния залез. *Истънски библейски речник* – вечер.

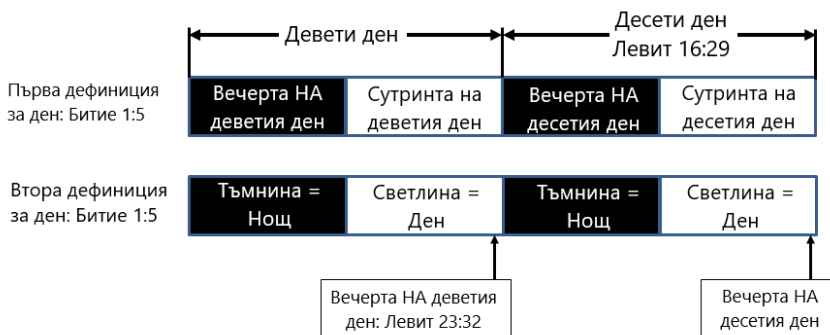
Така че Писанието дава две определения за думата *ден* и две за думата *вечер*. Контекстът ще определи кое е приложимо. Библията е ясна, че Денят на умилостивението е само един ден и че от *вечер до вечер* е десетият ден.

Левит 16:29 И това да ви бъде вечна наредба: в седмия месец, **на десетия ден от месеца**, да смирявате душите си и да не вършите никаква работа, било то някой от вашата родина, или чужденец, който живее между вас:

Но Писанието ни казва да започнем деня на умилостивението *вечерта* на деветия ден.

Левит 23:32 Това да ви бъде събота за почивка и да смирите душите си; **на деветия ден от месеца вечерта**, от *вечерта* до *вечерта* да празнувате съботата си.

Ако приемем израза „деветия ден от месеца вечерта“ да означава периода на тъмнина преди дневната светлина на деветия ден, тогава Денят на умилостивението ще се превърне в дните на умилостивението. Това очевидно не е правилно, защото Денят на умилостивението е един ден. Така че терминът „в деветия ден“ се отнася до дневните часове на деветия ден от месеца. Израелтяните трябвало да бъдат добре подготвени през дневните часове на деветия ден за началото на Деня на умилостивението, който започвал при залез слънце на този девети ден. Така че това е вечерта, която настъпва НА деветия ден.

Както отбелязахме по-горе, първото определение за *вечер* е периодът, когато слънцето клони към залез. Виждаме този принцип в Неемия 13:19, когато затворили портите НА шестия ден, когато слънцето е на път да залезе при началото на седмия ден.

Неемия 13:19 И стана така, че **когато започна да се стъмнява преди съботата, аз заповядах портите на Ерусалим да бъдат затворени** и заповядах да не се отварят до след съботата; и някои от моите слуги поставих при портите, за да не се внася товар в съботен ден.

Думите *започна да се стъмнява* на иврит означават *сянка*. Следователно портите са били затваряни, когато вечерните сенки започвали да докосват портите на града. Това е допълнително подкрепено от следващите стихове.

Езекиил 46:1-2 Така казва Господ Иеова: Портата на вътрешния двор, която гледа към изток, да бъде затворена

на през шестте работни дни; но **в събота да се отваря** и в деня на новолунието да се отваря. И князът ще влезе през предверието на външната порта и ще застане до стълба на портата, а свещениците ще приготвят всеизгарянето му и мирните му жертви, и той ще се поклони на прага на портата: тогава ще излезе; **но портата да не се затваря до вечерта.**

Инструкциите относно службата в храма са портите му да бъдат отворени в събота и на новолуние. А кога били затваряни? Вечерта. Това означава, че съботата е приключвала вечерта.

Смъртта и възкресението на Исус

Събитията, свързани със смъртта и възкресението на Исус, дават много сведения за началото на съботата.

Лука 23:50-54 И ето, имаше един човек на име Йосиф, съветник; и той беше добър човек и праведен: (Той не беше съгласен със съвета и делото им;) той беше от Ариматея, еврейски град: и също очакваше Божието царство. Този човек отиде при Пилат и измоли тялото на Исус. И го свали и го уви в платно, и го положи в гробница, която беше изсечена в камък, където никога преди не беше полаган човек. И този ден беше подготвителен и съботата приближаваше.

Исус умира в 15:00 часа петък следобед, в приготвителния ден (Марко 15:34-37). Годината на Христовата смърт е 31 г. сл. Хр.

През пролетта на 31 г. сл. Хр. Христос, истинската жертва, беше принесен на Голгота. Копнежът на вековете, стр. 233

От астрономически изчисления е установено, че тъмната луна през 31 г. сл. Хр. е била на 10 април същата година. Мнозина допускат от това, че Пасхата трябва да е била в сряда, 25 април същата година. Това става като просто се добавя един ден, за да се стигне до първото забелязване на новата луна. Обаче наблюдението на Новолунието не е редовно като тъмната луна. То се влияе от редица фактори и може да варира от един до три

дни. От астрономическите данни, събрани от Военноморската обсерватория на САЩ във Вашингтон, виждаме, че времето на прехода от тъмната луна до първата видима луна е било три дни.

Така с 3-дневния преход, датата на Пасхата се установява в петък, на 27 април през 31 г. сл. Хр. От тези прости факти виждаме, че наистина разпъването на кръста се е състояло на шестия ден от седмицата, който е петък.

232

JOURNAL OF BIBLICAL LITERATURE

FIRST CENTURY MOONS AND INTERVALS TABLE I
(Jerusalem Civil Time)

	A. D.	Conjunction	1 Nisan	Day of Week	Tr. Period (Days)	Full Moon	14 Nisan	Waxing Period (Days)	Year Length (Days)
Crucifixion Period	28*	Apr 13.68 — Apr 15		Thur	1.09	Apr 27.62	Apr 28	13.94 —	355
	29	Apr 2.82 — Apr 5		Tues	1.95	Apr 17.21	Apr 18	14.39 —	355
	30	Mar 22.84 — Mar 26		Sun	2.92	Apr 6.93	Apr 8	15.09 —	384
	31*	Apr 10.58 — Apr 14		Sat	3.19	Apr 25.94	Apr 27	15.36 —	354
	32	Mar 29.95 — Apr 2		Wed	2.81	Apr 14.47	Apr 15	15.52 —	384
	33*	Apr 17.90 — Apr 21		Tues	2.87	May 3.29	May 4	15.39 —	354 6939
	34	Apr 7.58 — Apr 10		Sat	2.19	Apr 22.40	Apr 23	14.82 —	354

Тези факти едновременно потвърждават твърденията на Духа на пророчеството, че пасхата е била в петък, и доказват като невярно твърдението, че разпятието се е състояло в сряда през същата година.

Йосиф от Ариматея помолил Пилат да може да сваля тялото на Исус и да го постави в новата му гробница. Някои от жените последвали Йосиф, за да видят къде е занесено тялото на Исус, след което се прибрали и спазвали съботата.

Лука 23:55-56 И жените, които дойдоха с него от Галилея, го последваха и видяха гроба и как беше положено тялото му. И те се върнаха и приготвиха аромати и масла; и си почиваха в съботния ден според заповедта.

Духът на пророчеството потвърждава, че смъртта на Христос е била в петък, шестия ден от седмицата.

Най-после Исус си почиваше. Дългият ден на срам и мъчения приключи. **Докато последните лъчи на залязващото слънце въвеждаха съботата, Божият Син лежеше в тишина в гроба на Йосиф.** Неговото дело бе завършено, ръцете Му бяха скръстени в мир, Той си почиваше през свещените часове на съботния ден. Копнежът на вековете, стр. 769, Параграф 1

Беда след беда настъпваха. **На шестия ден от седмицата те бяха видели своя Учител да умира; в първия ден на следващата седмица те се оказаха лишени от тялото Му** и бяха обвинени, че са го откраднали, за да измамат хората. Копнежът на вековете, стр. 764

Тялото на Исус е поставено в гроба преди залез слънце в петък. Залезът на слънцето въвежда съботните часове. Исус почива в гроба във времето от малко преди залез слънце в петък до малко преди зазоряване в неделя. Жените дошли много рано сутринта. Всъщност те дошли призори.

Лука 24:1-2 Сега, в първия ден от седмицата, **много рано сутринта**, те дойдоха при гроба, носейки ароматите, които бяха приготвили, и някои други с тях. И намериха камъка отвален от гроба.

Терминът много рано сутрин в превод от гръцки е *дълбока* или *много ранна зора*. Когато дошли, Исус вече бил възкресен от мъртвите. Това означава, че Той е бил възкресен в тъмнината преди разсъмване, защото жените дошли в най-ранната част на изгрева. Йоан предоставя и тази подробност.

Йоан 20:1 В първия ден на седмицата Мария Магдалена дойде рано, **когато беше още тъмно**, при гроба и видя камъка отместен от гроба.

Матей изразява това по следния начин:

Матей 28:1 В края на съботата, когато се **засори** към първия ден на седмицата, Мария Магдалена и другата Мария дойдоха да видят гроба.

И така, когато Мария дошла при гроба, било още тъмно. Матей казва, че това било в началото на зората. Ако сравним това с Лука 24:1, където се казва, че е било много рано при зо-

рата, това означава, че Мария е дошла в най-ранния възможен час на изгрева. Но Исус бил възкръснал от гроба преди това, защото когато тя дошла, Той вече бил възкръснал. Елън Уайт дава следния коментар.

Нощта на първия ден от седмицата бавно беше отминала. Най-мрачният час, точно преди разсъмване, беше настъпил. Христос все още беше затворник в тясната Си гробница. Големият камък беше на мястото си; римският печат беше ненарушен; римската стража стоеше на поста си. И имаше невидими наблюдатели. Войнства от зли ангели бяха събрани около мястото. Ако беше възможно, князът на тъмнината с неговата отстъпническа армия щеше да запази завинаги запечатана гробницата, в която се пазеше Божият Син. Но небесно войнство заобиколи гробницата. Ангели, които се отличаваха със сила, пазеха гробницата и чакаха да посрещнат Княза на живота. **„И ето, стана голямо земетресение, защото ангелът Господен слезе от небето.** Облечен в Божието облекло, този ангел напусна небесните дворове. Ярките лъчи на Божията слава се движеха пред него и осветяваха пътя му. „Лицето му беше като светкавица, а облеклото му бяло като сняг; и от страх от него пазачите се разтрепераха и станаха като мъртви.“ Копнежът на вековете, стр. 779

При смъртта на Исус войниците бяха видели земята, обвита в мрак по пладне; но **при възкресението те видяха блясъка на ангелите да осветява нощта** и чува обитателите на небето да пеят с голяма радост и триумф: Ти победи Сатана и силите на тъмнината; Ти погълна смъртта победоносно! Копнежът на вековете, стр. 780, Параграф 2

Жените, които стояха до кръста на Христос, чакаха и гледаха да изтекат часовете на съботата. **В първия ден на седмицата, много рано, те се отправиха към гроба,** като взеха със себе си скъпоценни аромати, за да помажат тялото на Спасителя. Копнежът на вековете, стр. 788, Параграф 1

В най-тъмния час на нощта ангелът дошъл и извикал Христос от гроба. Елън Уайт посочва, че тази нощ на възкресението е била нощта на първия ден от седмицата. Тази подробност е

важна поради предсказанията на Исус в редица случаи.

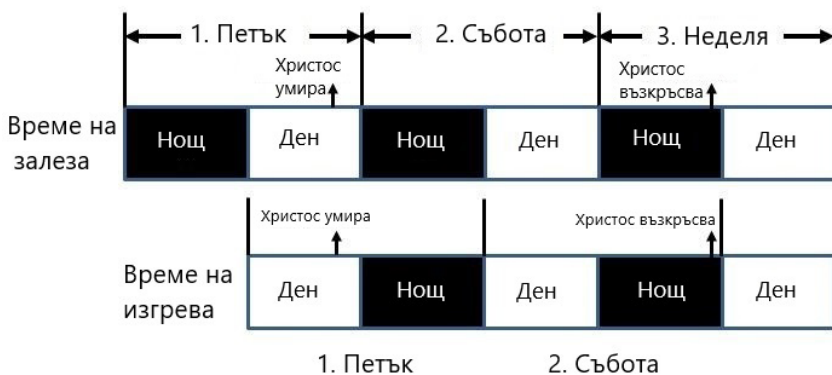
Матей 16:21 Оттогава нататък Исус започна да показва на учениците Си, че трябва да отиде в Йерусалим и да пострада много от старейшините, главните свещеници и книжниците, и да бъде убит, и да бъде **възкресен на третия ден**.

Матей 17:23 И ще Го убият, **и на третия ден ще бъде възкресен**. И те се изпълниха с голяма скръб.

Матей 20:19 И ще Го предадат на езичниците да се поругаят, да Го бият и да Го разпнат; **и на третия ден ще възкръсне**.

Тези, които вярват, че съботата започва при изгрев слънце трябва да знаят, че Христос не възкръсва на третия ден, а в края на втория ден. Мария дошла в най-ранния възможен час на зората в неделя, но Христос вече бил възкръснал в най-тъмния час на нощта точно преди зазоряване.

Има един текст, който отначало ме озадачи и това е Лука 23:54, където се казва, че съботата *се основава на*. Думата „настъпваше“ означава *зазоряваше*. И така, Лука казва, че съботата е изгряла. Тази дума се използва само два пъти в Новия завет. Другата ѝ употреба откриваме в Матей 28:1, където се говори за *зазоряване* към първия ден на седмицата. В Лука 23:55 жените следват тялото на Исус до мястото му за почивка и след това спазват съботата според заповедта. Както отбелязахме, *Копнежът на вековете* показва, че съботата

започва при залез слънце. Лидерите на нацията искали Исус да умре преди залез слънце, защото щяло да бъде голяма събота.

Йоан 19:31 Тъй като беше времето за подготовката, и за да не останат телата на кръста в съботния ден (защото този съботен ден беше голям ден), затова юдеите помолиха Пилат да им бъдат пречупени краката, за да могат да бъдат снети.

Ако последователите на Исус Го били погребали по време на това, което еврейската нация пази като събота, това щяло да предостави идеалното доказателство, от което се нуждаели, за да изобличат Христос и Неговите последователи като нарушители на закона. В Новия завет не се споменава каквото и да било подобно твърдение относно времето на съботата. Йосиф Флавий ни казва, че по времето на Христос тази събота е спазвана от вечер до вечер.

... и последният беше издигнат над върха на пасторията, където един от свещениците стоеше, разбира се, и даваше сигнал предварително с тръба, **в началото на всеки седми ден, при вечерния здрач, както и вечерта, когато този ден беше завършен**, като уведомяваше хората кога трябва да спрат работа и кога трябва да отидат отново на работа. *Войните на евреите*, том 4, стр. 582

Археолозите направили откритие, което потвърдило записаното от Йосиф Флавий.

Камъкът е бил съборен по време на римското разрушаване на храма на улицата долу, където е лежал почти две хиляди години, докато не го разкрихме. Първоначално трябва да е идвал от върха на югозападния ъгъл на Храмовия хълм. От място на върха на стаята на храма свещеник надувал тръба в навечерието на съботата, за да обяви настъпването на съботата и прекратяването на всякакъв труд и да обяви на следващата вечер напускането на съботата и възобновяването на всеки труд. Целият град се виждал от това място в югозападния ъгъл на Храмовия хълм; звукът на тръбата достигал до най-отдалечените пазари на града. Такава сцена е разказана от Йосиф Флавий в неговия труд „Еврейската война“. (том

IV, стр. 582). Редактор, ХС 2004 г.; 2004 г. БАР 06:04 (юли/август 1980). Библейско археологическо дружество

Следователно Йосиф Флавий потвърждава факта, че еврейската нация по това време е спазвала съботата от залез до залез слънце и затова са бързали да свалят Исус от кръста преди залеза. Какво да кажем за споменаването на *зората* в Лука 23:54? Текстът казва, че съботата е изгоряла, а не слънцето. Корена на думата изгря се използва на друго място по следния начин.

Ефесяни 5:14 Затова той казва: Събуди се ти, който спиш, и възкръсни от мъртвите, и Христос ще те **освети**.
[Речник на Стронг – Гръцки №2017]

Тази гръцка дума може да предаде идеята за мисъл, която изгрява в ума, а не само за изгряване на физическа светлина. Контекстът на погребението на Исус и действията на жените в хармония с обичайната практика на Израел по това време сочат към факта, че съботата започва при залез слънце и изгрява съботата, а не слънцето.

Евангелието в сътворението

Споменахме накратко преди за първия ден на сътворението. Позицията за началото на съботата при изгрев гласи, че заповедта „Да бъде светлина“ е началото на седмицата на сътворението. И все пак Библията казва, че небето и земята са създадени за шест дни.

Изход 20:11 Защото в шест дни ГОСПОД направи небето и земята, морето и всичко, което е в тях, а на седмия ден си почива; затова ГОСПОД благослови съботния ден и го освети.

Ако първият акт на сътворението е създаването на светлина, тогава нямаме обяснение кога са създадени безформената земя и водите по нея.

Битие 1:1-2 В началото Бог създаде небето и земята. И земята беше без форма и пуста; и тъмнина беше над бездната. И Божият Дух се носеше над водата.

Тази безформена земя, водите и дори тъмнината, която съществувала, били създадени в първия ден, защото цялото сътворение се случва за шест дни. Думите безформена и пуста не означават, че не са съществували, тъй като същите еврейски думи са използвани в Еремия 4:23-26. Те ясно показват, че земята е съществувала в това състояние.

Еремия 4:23-25 Погледнах земята и ето, тя беше без форма и пуста; и небесата, и нямаха светлина. Погледнах планините и, ето, те трепереха и всички хълмове се тресяха. Погледнах, и ето, нямаше човек и всичките небесни птици избягаха.

Тъмнината не била просто нищо, тъмнината била създадена като част от първия ден на сътворението.

Когато Бог създаде нашия свят и тъмнината беше върху бездната, той каза: Да бъде светлина и стана светлина. И Бог видя светлината, че беше добро. Да затворим ли къщите си и да изключим от тях светлината, която Бог е обявил за добра? Моят живот днес, стр. 139

Духът на пророчеството казва: „Когато Бог създаде нашия свят и тъмнината беше върху бездната.“ Терминът *когато* ни говори за момент във времето, когато е започнало сътворението и че тъмнината е била над лицето на бездната. Тогава Бог казал да бъде светлина. Тази последователност е разкрита и в книгата на Йов, когато Бог му говори за сътворението на света.

Йов 38:2-12 Кой е този, който помрачава съвета с думи без знание? Опаши сега кръста си като мъж; защото ще те питам и ти ми отговори. **Къде беше ти, когато полагах основите на земята?** заяви, ако разбираш. Кой е определил мерките ѝ, ако знаеш? Или кой опъна въже върху нея? Върху какво са закрепени основите ѝ? Или кой е положил крайгълния ѝ камък; Когато утринните звезди пееха заедно и всички Божии синове викаха от радост? Или кой е затворил морето с врати, когато избухна, сякаш е излязло от утроба? **Когато направих облака дреха негова и гъстата тъмнина го обгръщаше.** И му определих указаното Си място, и поставих решетки и врати, и казах: Дотук ще дойдеш, но няма повече: и тук ще се спрат твоите горди вълни? Заповядвал ли си на

утрото [бокер] от както имаш дни; и направил ли си извора на деня да знае мястото си?

Виждаме в стих 4, че Бог е положил основите на земята. Стих 9 говори за земята, обвита в тъмнина като пелени. Повиването е свързано с идеята за увиване на новородено дете с кърпа. След като Бог полага основите на земята в първия ден от сътворението, тя е обвита в тъмнина като с кърпа използвана при раждане. След това в стих 12 Бог заповядва да се яви утрото или на еврейски *бокер*, което е същата дума, която откриваме в Битие 1:5 за сутрин. Така че виждаме последователността на сътворението:

1. Бог полага основите на земята (стих 4)
2. Земята е обвита в тъмнина (стих 9)
3. Тогава Бог заповядва на зората да се яви (стих 12)

Книгата Йов е написана по същото време, когато е писана и Битие и тя ни предоставя ясен коментар за последователността на Битие, глава 1.

По отношение на Битие 1:5 онези, които защитават началото на деня от изгрева, казват, че думите *ереб* (вечер) и *бокер* (сутрин) се отнасят само за тези специфични периоди от деня. Тези, които разбират началото на деня от залеза, схващат, че вечерта има по-широко значение. Може да означава и нощ. Думата *бокер* може също да включва деня или дневните часове. Тогава текстът би предавал идеята, че нощта и утрешният ден или дневните часове са първият ден.

Едно от определенията на думата *ереб* е нощ. Вижте начините, по които тя е преведена във Версията на крал Джеймс:

Версията на крал Джеймс превежда Евр. №6153 от речника на Стронг по следния начин: вечер (72 пъти), синоним на вечер (47 пъти), **нощ** (4 пъти), смесено (2 пъти), хора (2 пъти), синоним на вечер (2 пъти), вечерен прилив (с Евр. №6256) (2 пъти), Арабия (1 пъти), дни (1 път), синоним на вечер (с Евр. № 996) (1 път), синоним на вечер (с Евр. № 3117) (1 път), синоним на

вечер (с Евр. № 6256) (1 път), синоним на вечер (с Евр. № 6256) (1 път).

Думата *Ереб* има корен Евр. №6150 арабска дума, която означава „да потъмнея“ „да стана вечер“. Евр. №6153 може също да означава нощ, както се превежда в стихове като този:

Псалм 30:5 Защото гневът Му трае само миг; в негова полза е животът: плачът може да трае една **нощ**, Евр. №6153 но радостта идва на сутринта. Евр. №1242 Бокер.

Тези стихове предоставят по-широко разбиране на *ереб*, отколкото просто зоната на здрача.

Тогава какво е значението на това създаване на тъмнина? Когато погледнем използваната дума, виждаме следното:

От Евр. №2821; тъмното; оттам (буквално) тъмнина; преносно мизерия, унищожение, смърт, невежество, скръб, нечестие: - тъмнина, нощ, неизвестност.

Тъмнината има духовно значение. Във физически контекст няма нищо лошо в буквалната тъмнина. И все пак Бог обявява само светлината за добра.

Битие 1:4 И Бог видя светлината, че е добра; и Бог раздели светлината от тъмнината.

Какво иска да ни каже Мойсей, когато пише историята в Битие? Говори ли ни само за физическия произход или ни учи на евангелието чрез историята на сътворението? Разбрал ли Мойсей евангелието?

1 Петрово 1:10-11 За което спасение са питали и изследвали усърдно пророците, които са пророкували за благодатта, която ще дойде при вас: Изследвайки какво или какъв вид време е означавал Христовият Дух, който е бил в тях, когато е свидетелствал предварително за страданията на Христос и славата, която ще последва.

Тези пророци включвали Мойсей и чрез него евангелието било проповядвано на Израел.

Евреи 4:2 Защото благовестието беше проповядвано

на нас, както и на тях: [Израел], но проповядваното слово не им донесе полза, тъй като не беше смесено с вяра в онези, които го чува.

Павел подхваща темата за Евангелието в творението в следващите стихове.

Римляни 1:16-20 **Защото не се срамувам от Христовото благовестие, тъй като то е Божия сила за спасение на всеки, който вярва; първо на евреина, а също и на гърка. Защото в него се открива Божията правда от вяра във вяра, както е писано: Праведният чрез вяра ще живее. Защото Божият гняв се открива от небето срещу всяко нечестие и неправда на хората, които държат истината в неправда; Защото това, което може да се знае за Бога, е явно в тях; защото Бог им го показва. **Защото невидимите неща за Него от създанието на света се виждат ясно, като се разбират от нещата, които са направени, дори Неговата вечна сила и Божественост; така че те са без извинение:****

2 Коринтяни 4:6 **Защото Бог, който заповяда на светлината да изгрее от тъмнината, озари сърцата ни, за да ни освети познанието на Божията слава в лицето на Исус Христос.**

Павел също използва езика на творението в Псалмите, за да говори за благовестието.

Римляни 10:15-18 **И как ще проповядват, ако не бъдат изпратени? както е писано: **Колко са красиви нозете на онези, които проповядват евангелието на мира и благовестяват богатата!** Но не всички са се подчинили на благовестието. Защото Исая казва: Господи, кой повярва на нашето известие? И така, вярата идва от слушане, а слушането от Божието слово. Но аз казвам: **Не са ли чули? Да, наистина гласът им отиде по цялата земя и думите им до краищата на света.****

Павел частично цитира Псалми 19, като говори за това как небето и земята говорят за Божията слава.

Псалом 19:1-4 **Небесата възвестяват Божията слава; и небесният свод показва делото на ръцете Му. Ден на ден произнася реч, и нощ на нощ възвестява знание. Без говорене, без думи, без да се чуе гласът им.**

Словото им се разнесе по цялата земя и думите им до края на света. В тях е поставил скиния за слънцето,...

Е. Дж. Уагонър третира тази истина в малката си книга *Евангелието в сътворението*.

Декларацията на апостола, че Евангелието „е Божията сила за спасение на всеки, който вярва“ (Римляни 1:16), е позната на всички, които някога са чували проповядването на Евангелието. Евангелието е проявлението на Божията сила, издигната за спасяването на хората. Същото нещо е заявено по същество от апостол Петър, когато той говори за наследството, запазено на небето за онези, „които се пазят от Божията сила чрез вяра за спасение“ (1 Петрово 1:5).

ТВОРЕНИЕТО, МЯРКАТА ЗА БОЖИЯТА СИЛА: Но каква е мярката за силата на Бог? Къде се вижда в осезаема форма? Прочетете Римляни 1:20, където ни се казва, че още от сътворението на света, невидимите неща на Бог, дори Неговата вечна сила и Божественост, се виждат ясно, като се разбират от нещата, които са направени. Следователно силата на Бог трябва да бъде видяна от всички в творението. Но силата на Бог в линията на спасение е евангелието. **Затова делата на сътворението учат на Евангелието.** Е. Дж. Уагонър, Евангелието в сътворението, стр. 9, 10

И така, Моисей проповядва Евангелието чрез историята на сътворението. Можем да бъдем уверени в това поради светлината, която блестяла от лицето му, когато слизал от планината.

Докато Мойсей беше на планината, Бог му представи не само плочите на закона, но и плана за спасение. Той видя, че жертвата на Христос е представена във всички предобрази и символи на еврейската епоха; **и небесната светлина, струяща от Голгота, не по-малко от славата на Божия закон изля такова сияние върху лицето на Моисей.** Патриарси и пророци, стр. 330

Така че тъмнината, която е създадена в първия ден на сътворението, е видим символ на духовна реалност, която се случва в това време. Мизерията, разрушението и смъртта присъствали във Вселената чрез обвиненията на Луцифер срещу Бог.

Сатана поставил тъмнина върху Божия характер, като приписал на нашия Баща лъжи и измами, че Той е суров и непростителен. Христос ще бъде този, който ще разкрие истинската светлина на характера на Отец.

Сатана беше представил погрешно Отец. Беше го представил като същество, пълно с отмъстителност, което няма търпение, милост и любов. Той го облече със собствените си атрибути; Ривю енд Херълд, 30 април 1889 г.

Сатана убедил почти половината от ангелите, че на Бог не може да се вярва, но Христос и Неговите ангели донесли светлината на Божия характер на много от тези ангели и броят на последователите на Сатана бил намален до една трета.

Сатана ликуващо посочи своите симпатизанти, съставляващи почти половината от всички ангели, и възкликна: Тези са с мен! Духът на пророчеството, том 1, стр. 22

Откровение 12:4 И опашката му завлече третата част от небесните звезди и ги хвърли на земята.

Тъмнината през първия ден била символ на тъмнината, която Сатана поставил около Божия характер. Библията казва, че Бог е светлина и в Него няма никаква тъмнина (1 Йоан 1:5). Христос е блясъкът на славата на Отец (Евреи 1:3) и затова събитията от първия ден на сътворението разказват историята за това как Той ще разсее тъмнината, която обгръща характера на нашия Отец чрез лъжите на Сатана.

Псалом 18:11-12 Той направи тъмнината Свое тайно място; скривалището му около него бяха тъмни води и гъсти небесни облаци. При блясъка, който беше пред него, гъстите му облаци преминаха, градушка и огнени въглени.

Изход 20:21 И народът застана надалеч, а Моисей се приближи до гъстата тъмнина, където беше Бог.

Гъстата тъмнина е видим израз на погрешното разбиране на Божия характер. Бог, който заповядва на светлината да свети в тъмнината, грее в сърцата ни в лицето на Исус Христос (2 Ко-

ринтяни 4:6). Това е евангелието в първия ден на Сътворението.

Той кара „светлината да изгрее от тъмнината“ (2 Коринтяни 4:6). Когато „земята беше безвидна и пуста и тъмнина беше върху бездната“, „Божият Дух се носеше над водата. **И Бог каза: Да бъде светлина; и стана светлина**“ (Битие 1:2, 3). **Така че в нощта на духовната тъмнина, Божието слово излиза: „Да бъде светлина“.** На Своя народ Той казва: „Стани, свети, защото твоята светлина дойде и славата на Господа изгря над теб“ (Исаия 60:1). {Притчи Христови, стр. 415, Параграф 1}

Този първи ден на сътворението вече бил реалност за между почти половината и една трета от ангелите. Христос разкрива истинския характер на Отец, защото Той е Божието Слово и никой, включително и ангелите, не може да се приближи до Отец без Христос. Тъмнината в Сатана и неговите ангели напуснала своето първо състояние (Юда 1:6) и когато Адам и Ева съгрешили, тази тъмнина дошла в нашия свят.

Земята беше тъмна поради погрешното разбиране на Бог. За да могат мрачните сенки да бъдат осветени и светът да бъде върнат при Бог, измамната сила на Сатана трябваше да бъде сломена. Това не можеше да стане насила. Упражняването на сила противоречи на принципите на Божието управление. Копнежът на вековете, стр. 22

Последователността на сатанинските лъжи, произвеждащи тъмнина, и светлината в лицето на Христос, разсейваща тъмнината, се проявяват ясно в нощта, последвана от ден. Забелязваме, че когато тъмнината падне на земята, хората заспиват, което е символ на смъртта. Когато слънцето на правдата изгрява на небето, хората биват възкресени от съня към новостта на деня. Всеки ден от живота ни отразява тази битка между тъмнината и светлината относно характера на Бог. Когато попаднем под сянката на мрака, тогава спим – този сън е символ на смъртта.

Последователността на нощта и деня през шестте дни на сътворението има своята кулминация в седмия ден. Отбелязваме внимателно, че седмият ден не споменава нищо за вечерта и утрото. Библията казва, че един ден при Господ е като хиляда

години и в края на шестте хиляди години четем:

Откровение 21:25 И портите му изобщо няма да се затварят денем, защото там няма да има нощ.

Откровение 22:5 И няма да има нощ там; и те нямат нужда нито от светило, нито от слънчева светлина; защото Господ Бог ги осветява; и те ще царуват до вечни векове.

Както всяка нощ символично носи нещастие и горко, така и всеки ден носи по-голямо разкриване на светлината на Божия характер. В дълбокия мрак на света под господството на Рим през първи век Христос дошъл като светлина и осветил всеки човек, идващ на света. Той е подходящ символ на светлината на слънцето, която дошла на четвъртия ден от Сътворението, точно както Христос се появил в края на четвъртото хилядолетие. След блясъка на апостолите дошла тъмнината на Римската империя, последвана от светлината на реформацията, последвана от тъмнината на контрареформацията и възхода на хуманизма. В тези последни дни тъмнината от нечестията на този свят ще получи светлината на четвъртия ангел, който ще освети земята със своята слава. Тогава Христос ще дойде и ние ще влезем в съботната почивка и няма да има повече нощ и ден. Седмицата на сътворението разказва евангелието в историята на света, защото това е моделът на откровението в светлината на истината.

Ако въведем идеята, че денят започва със светлина и завършва с нощта, целият принцип на евангелието в сътворението се разрушава, защото историята не завършва с тъмнината, а със светлината. Този принцип се поддържа и от принципа на раждането. Детето остава в тъмнината на утробата, докато не се роди на бял свят. Той също е отразен в заветите, в които тъмнината и мизерията на стария завет отстъпват място на светлината на новия завет. В контекста на евангелието всичко завършва със светлината.

Евангелието е тясно свързано с прехода от тъмнината към светлината.

1 Йоаново 2:8 Отново, нова заповед ви пиша, което

е истинно в Него и във вас: защото тъмнината премина и истинската светлина вече свети.

2 Коринтяни 4:6 Защото Бог, който заповяда на светлината да изгрее от тъмнината, озари сърцата ни, за да ни освети познанието на Божията слава в лицето на Исус Христос.

Съботата и Евангелието

По-рано споменахме, че Моисей е написал историята на сътворението с мисълта за евангелието. Тя ни разказва историята на изкуплението. В този контекст виждаме, че съботата е тясно свързана с евангелието.

Езекиил 20:12 Освен това им дадох Моите съботи, за да бъдат знак между Мене и тях, за да познаят, че аз съм ГОСПОД, Който ги освещавам.

Евреи 4:2-4 Защото **благовестието** беше проповядвано на нас, както и на тях; но проповядваното слово не им донесе полза, тъй като не беше смесено с вяра в тези, които го чува. **Защото ние, които сме повярвали, влизаме в почивката**, както каза Бог: „Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка!“; макар и делата Му да са били свършени още при основаването на света. Защото той каза на определено място за седмия ден по този начин: **И Бог си почива на седмия ден от всичките Си дела.**

Влизането в съботната почивка е израз на влизане в евангелската почивка. Съботата е знакът или чудото на освещаващия процес в Евангелието. Този процес не завършва в тъмнината, а в светлината. Когато видим, че съботата е пряко свързана с евангелието, както е показано по-горе, тогава всички процеси на евангелието се прилагат към съботата.

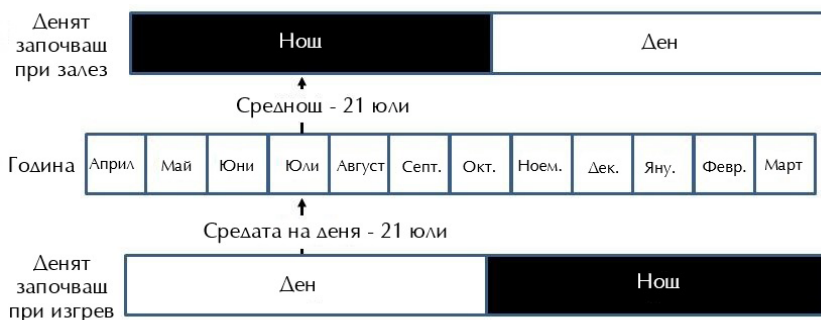
1. Човек е в тъмнина и грях. Исаия 60:2; Битие 1:2
2. Божият Дух се движи в сърцето на човека и го привлича към светлината. Йоан 6:44, Битие 1:2
3. Когато Христос дойде в сърцето, тогава изгрява светлина. 2 Коринтяни 4:6; Битие 1:3

4. Тогава хората ходят в светлината, както Христос е в светлината. 1 Йоаново 1:7; Битие 2:2-3

Ако съботата се прилага при *изгрева*, вече няма паралел между последователността на евангелието и последователността на съботата през нощта и деня.

Среднощният вик

Друга линия на мисли е тази, че адвентизмът е излязъл наяве чрез истинския среднощен вик на движението за седмия месец. Викът, който дошъл в полунощ, бил изчислен чрез принципа ден за година. Самюъл Сноу за първи път представил възгледите си относно 22 октомври 1844 г. на 21 юли 1844 г. Това било точно 3 месеца след началото на еврейската година, която започнала на 20 април 1844 г.

Ако следваме изгревът като начало на деня, тогава викът става обеден, а не среднощен и това разрушава основите на адвентизма. Както ангелът казва на Елън Уайт.

При това вдигнах очи и видях права и тясна пътека, издигната високо над света. По тази пътека адвентния народ пътуваше към града, който беше в далечния край на пътеката. Имаха ярка светлина, поставена зад тях в началото на пътеката, за която един ангел ми каза, че е среднощният вик. Ранни писания, стр. 14

Среднощният вик е пророческата рамка на Уилям Милър,

изградена на принципа ден = година и използвайки нощта като първа част от деня, за да се стигне до времето на среднощния вик.

Египтяните започват деня на разсъмване

Струва си да се отбележи, че египтяните започвали деня си на разсъмване, а не при изгрев.

Отличителна черта на почти всяка известна култура е наличието на система за проследяване на изтичащото време. Смята се, че подобно на повечето земеделски общества, древните египтяни първоначално са организирали своя календар според лунните цикли и земеделските сезони (30.4.2). **Повечето учени са съгласни, че египетският ден е започвал на разсъмване, преди изгрева на слънцето, а не при изгрев.** Дневният цикъл бил разделен на двадесет и четири часа: дванадесет часа от деня и дванадесет часа от нощта, като последният очевидно се изчислява въз основа на движението на групи от звезди („декани“) през нощното небе.

https://www.metmuseum.org/toah/hd/tell/hd_tell.htm

Тази точка не е окончателна, но в светлината на всички други данни става ясно, че практиката за спазване на зората, като начало на деня, е египетска, а не еврейска или християнска.

Свидетелството на Духа на пророчеството

Духът на пророчеството има много твърдения, показващи, че съботата започва при залез слънце в местната среда на поклонниците. Всички тези съвети са унищожени от теорията за съботата при зазоряване.

Съботата не трябва да се използва за поправяне на дрехи, за готвене на храна, за търсене на удоволствия или за каквато и да е друга светска работа. **Преди да залезе слънцето**, нека цялата светска работа бъде оставена настрана и всички светски вестници да бъдат премахнати от погледа. Родители, обяснете своята работа и нейната цел на вашите деца и ги оставете да участват във вашата

подготовка за **спазване на съботата според заповедта.**
{Детско водителство, стр. 528, Параграф 2}

Преди да залезе слънцето, нека членовете на семейството се съберат, за да четат Божието Слово, да пеят и да се молят. Тук има нужда от реформа, тъй като мнозина бяха небрежни. Трябва да се изповядаме пред Бога и един пред друг. Трябва да започнем отначало, за да вземем специални мерки, така че всеки член на семейството да бъде **подготвен да почете деня, който Бог е благословил и осветил.** Свидетелства към църквата, том 6, стр. 356

Най-после Исус си почиваше. Дългият ден на срам и мъчения приключи. **Докато последните лъчи на залязващото слънце въвеждаха съботата, Божият Син лежеше в тишина в гроба на Йосиф.** Неговото дело бе завършено, ръцете Му бяха скръстени в мир, Той си почина през свещените часове на съботния ден. {Копнежът на вековете, стр. 769, Параграф 1}

Нощта на първия ден от седмицата бавно беше отминала. Най-мрачният час, точно преди разсъмване, беше настъпил. Христос все още беше затворник в тясната Си гробница. Големият камък беше на мястото си; римският печат беше ненарушен; римската стража стоеше на поста си. Копнежът на вековете, стр. 780, Параграф 2

Сега съботата настъпваше и би било нарушение на нейната святост телата да висят на кръста. И така, използвайки това като претекст, водещите евреи поискаха от Пилат смъртта на жертвите да бъде ускорена и телата им да бъдат премахнати **преди залез слънце.** Копнежът на вековете, стр. 771, Параграф 2

Това беше събота, която никога не можеше да се забрави от скърбящите ученици, а също и от свещениците, управниците, книжниците и народа. **При залеза на слънцето вечерта на подготвителния ден затръбиха тръбите, което означаваше, че съботата е започнала.** Копнежът на вековете, стр. 775

Благодарен съм за свидетелството на Духа на пророчеството относно съботата. Радвам се също, че Елън Уайт е била изпратена в Австралия през 1890 г., защото това ни показва как

тя е спазвала съботата, когато е преминавала през различен географски пояс. Тя спазвала съботата от *вечер до вечер*, когато това се е случвало в страната, където живеела. Предполага се, че тъй като Елън Уайт не е получила по-ясна светлина относно празниците, тя също не е разбирала правилно и съботата. Седмият ден събота е източникът и по този начин има централно значение за движението на адвентистите от седмия ден. Празниците са разширение на този процес и ние виждаме как те подкрепят съботата, като посочват кога трябва да се пази тя – от вечер до вечер. **Ако съботата се пази от зори до зори, а Пасхата и Йом Кипур от вечер до вечер, тогава това унищожава Божествения модел между съботата и празниците.** Божественият модел на Отец и Син е в основата на истинското спазване на съботата и празниците. Той е в самото сърце на посланието, което ми беше дадено да нося по отношение на начина, по който подхождаме към празниците.

Виждаме, че учението за началото на съботата при зазоряване прави няколко неща.

1. Отхвърля ясното свидетелство на Писанието. Ето няколко примера.
  - Ще излезе, че Христос е възкръснал преди третия ден
  - Отваря врата на теориите за дълги векове чрез игнориране на създаването на безформената земя и водите на земята, преди да бъде създадена светлината.
  - Отхвърля времето за затваряне на портите в Йерусалим и храма. Неемия 13:19; Езекиил 46:2
  - Прекъсва връзката между съботата и евангелската последователност. Евреи 4:2-4; Езекиил 20:12
2. Подкопава Евангелието в творението и прекъсва връзката между съботата и евангелието.
3. Разрушава рамката на конфликта относно Божия

характер.

4. Разрушава доверието в Духа на пророчеството, което предава този конфликт особено в Копнежът на вековете. Също така игнорира думите на ангела, който цитира на Елън Уайт Левит 23:32 относно съботата.
5. Разрушава основите на адвентизма по отношение на Среднощния вик.
6. Нарушава Божествения модел между съботата и празниците, като по този начин подкопава едно от най-силните доказателства за тях.
7. Подкопава доверието в адвентните пионери, приписвайки им небрежност при изучаването на въпроса за съботата.
8. Пренебрегва свидетелството на историята както е предадена от Йосиф Флавий.

Каня ви да прочетете внимателно изследването на Дж. Н. Ендриус относно времето за започване на съботата. Господ не е запазил напразно повече от век такъв важен детайл, който разрешава този проблем. Доказателствата в Писанието са ясни и убедителни, относно това че времето за започване на съботата е вечерта и че тази вечер в Писанието означава залез. Ейдриън Ибънс

Време за започване на съботата

Ривю енд Херълд, 4-ти декември 1855 г.

Дж. Н. Ендрюс

При определянето на този въпрос е очевидно, че голяма тежест трябва да се придаде на начина, по който Създателят е регулирал стартирането на деня в началото. Защото в същото време, в което започна първият ден, там също ще свърши; и където започва и свършва първият ден, там също ще започва и свършва вторият ден; и така също третият, четвъртият, петият, шестият и седмият ден. И там, където започват и свършват дните от първата седмица, ще започват и свършват дните на всички следващи седмици. Оттук и важноста да се определи, доколкото е възможно, времето, в което е започнал денят в седмицата на Сътворението.

Вечер и сутрин

Какво трябва да разбираме под думата ден в първа глава на Битие? Отговарям, че се използва с две значения. Първо, Бог дава име на светлината, за разлика от тъмнината, която нарича нощ. С други думи, прилага се към тази част от 24 часа, която е светла. Второ, използва се за назоваване на седмата част от седмицата или целият период от 24 часа. Стих 5 представя такъв пример. „И Бог нарече светлината ден, а тъмнината нарече нощ; и стана вечер, и стана утро – ден първи.“ Сега ни интересува второто определение или употребата на думата ден.

Но тук някои ще ни посрещнат с опровержението, че думата ден не се използва за период от 24 часа, или казано по друг начин, че Писанието изобщо не включва нощта в деня. Редно е тази точка да бъде отбелязана накратко. В Изход 20:11 се казва, че „за шест дни Господ създаде небето и земята“. Това установява факта, че шестте дни са започнали с акта на сътворението: или, ако използваме друг израз, първият ден от седмицата е започнал с Божия акт на образувание на небето и земята. Имало е дълбока тъмнина, докато Божият Дух не е започнал да се носи

над водите. Следващото действие на Господ е създаването на светлината. После, като разделя светлината от тъмнината, той определя едното като ден, а другото като нощ. Това е демонстрация, че нощта е първата част от първия ден и следователно, ако се следва божественият ред, тя е и първото разделение на всички следващи дни. За да може да се прояви силата на този аргумент, ние представяме първите пет стиха от Битие.

„В началото Бог създаде небето и земята. А земята беше пуста и неустроена; и тъмнина беше върху бездната. И Духът Божий се носеше върху лицето на водите. И Бог каза: Нека стане светлина. И видя Бог светлината, и Бог нарече светлината ден, а тъмнината нарече нощ – ден първи.“

Думата *ген*

Д-р Кларк, в бележката си към Матей 28:1, заявява, че на иврит същата дума означава и вечер, и нощ. Той цитира Битие 1:5 като пример за използването ѝ по този начин. Следователно изглежда, че изразът „вечерта и утрото бяха първият ден“ е същият, както ако се казваше „нощта и утрото бяха първият ден“. Това е много важен факт: тъй като той ясно доказва, че нощта се счита не само като част от деня от 24 часа, но и като съставляваща първата му част. Нека не забравяме, че под думата ден, използвана тук, имаме предвид един от седемте периода, които съставят седмицата. Заслужава да се отбележи, че всеки от дните, в които Бог работи в делото на сътворението, е представен като съставен от същите подразделения като първия. Така в Стих 8 се казва: „И Бог нарече твърдта небе. И стана вечер, и стана утро - ден втори.“ Стих 13. „И стана вечер, и стана утро, ден трети“. Стих 19. „И стана вечер, и стана утро, ден четвърти.“ Стих 23. „И стана вечер, и стана утро, ден пети“. Стих 31. „И Бог видя всичко, което беше направил, и ето, беше много добро. И стана вечер, и стана утро, ден шести.“ Също така трябва да се отбележи, че дори 2300 дни са съставени по този начин. Те са 2300 буквални дни, символизиращи 2300 години. Странично-то поле [на библията], което дава буквалния еврейски, нарича

всеки от тези дни „вечер и сутрин“.

Законът на Моисей дава пряко свидетелство по поставения пред нас въпрос. Или по-скоро може да се каже, че определя по един авторитетен начин факта, че нощта е част от деня и че денят започва с вечерта.

Левит 23:32 Това да ви бъде събота за почивка и да смирилите душите си; вечерта на деветия ден от месеца, от вечерта до вечерта, всички празнувайте съботата си.

Този текст определя десетия ден от седмия месец; и по този начин определя и другите дни от този месец и като следствие, всички останали месеци. Той ни казва, че десетият ден от седмия месец започва с вечерта в края на деветия ден и продължава до следващата вечер. Никой не може да отмени това свидетелство. В съответствие с този факт четем, че в следобедна на деня на подготовката, евреите са искали краката на разпънатите да бъдат счупени, за да не могат да останат на кръста в събота (Йоан 19:31). И също така, че по времето, когато Исус е свален от кръста, което е следобедът на този ден, „съботата приближаваше“ (Лука 23:54). Казва се още:

Йоан 19:41-42 А на мястото, където беше разпнат, имаше градина; и в градината нов гроб, в който още не е бил положен човек. И тъй, там положиха Исус поради подготовителния ден на юдеите; тъй като гробът беше близо.

Идеята очевидно е следната: че те погребали нашия Господ в гроб, който е близо, за да могат да извършат погребението му в деня на подготовката и преди да започне съботата.

В допълнение към гореизложеното може да не е неуместно да се представят няколко случая, в които нощта се счита за част от деня. Обръщаме внимание на следното:

1 Царе 26:7-8 „Така Давид и Ависей дойдоха при народа през нощта; и ето, Саул лежеше и спеше в изкопа, а копието му беше забито в земята при подложката му; но Авенир и хората лежаха около него. Тогава Ависей каза на Давид: Бог предаде врага ти в ръката ти днес; сега,

прочее, нека го поразя, моля те, веднага с копието до земята и няма да го поразя втори път.

Тук нощта със сигурност е включена в деня. Същият факт ще се види от Изход 12:41-42:

И стана така, че в края на четиристотин и тридесетте години, точно в същия ден, когато това се случи, всичките войнства Господни излязоха от Египетската земя. Това е нощта, която трябва много да се пази за Господа, защото ги изведе от египетската земя: това е нощта на Господа, която трябва да се пази от всички израилтяни в поколенията им.

Представяме и думите на ангела, отправени към витлеемските пастири.

Лука 2:8-11 „И в същата страна имаше овчари, които живееха на полето и пазеха стадата си през нощта. И ето, ангелът Господен дойде над тях и славата Господна ги озари; и те много се уплашиха. И ангелът им каза: Не се страхувайте, защото, ето, аз ви нося добра вест на голяма радост, която ще бъде за вас днес, в града на Давид, която е Христос Господ.

В тези думи ангелът със сигурност разпознава нощта като част от деня. Последно представяме думите на Господ Исус.

Марко 14:30 И Исус му каза: Истина ти казвам, **че днес още през нощта**, преди петелът да пропее два пъти, ти ще се отречеш от мен три пъти.

Също Лука 22:34:

Казвам ти, Петре, петелът няма да пропее днес, преди да се отречеш три пъти, че ме познаваш.

С тези думи на нашия Господ аргументът, че дните от седмицата започват с вечерта и че включват цели 24 часа, може правилно да бъде приключен. Остава да забележим едно-две възражения срещу вече изложеното.

Отговор на Матей 28:1 и Денят при изгрев слънце

Възразява се, че денят, според Матей 28:1, започва при изгрев слънце. Стихът гласи следното: „В края на съботата, когато започна да се разсъмва към първия ден от седмицата, Мария Магдалена и другата Мария дойдоха да видят гроба.“ Изводът, извлечен от този текст, не може да бъде достатъчен, за да унищожи вече представеното пряко свидетелство, че денят започва с вечерта. Като се обърнем към Йоан 20:1, ще открием, че това заключение е недопустимо. „В първия ден на седмицата Мария Магдалена дойде рано, когато беше още тъмно, при гроба и видя камъка отместен от гроба.“ В този текст ясно се казва, че онези, които дошли на гроба „когато беше още тъмно“, са го направили в първия ден от седмицата. Това е пряко доказателство, че първият ден от седмицата включва поне част от нощта, която следва съботата. Бележката на д-р Кларк върху Матей 28:1 съдържа следните думи:

В края на съботата [Opse de sabbaton]. След края на седмицата; това е преводът, даден от няколко видни критици; и по този начин думата opse се използва от най-видните гръцки писатели. Следователно Матей заявява, че жените дошли на гроба след съботата, рано в първия ден от седмицата.

Смята се, че създаването на слънцето в началото на четвъртия ден трябвало да докаже, че денят започва с изгрев или както други предполагат, по обяд. Цитираме думите на Мойсей: Битие 1:14-18 „И рече Бог: Да има светила на небесната твърд, за да разделят деня от нощта; да бъдат за знамения и за време, и за дни, и за години; и да бъдат за светила на небесната твърд, за да осветяват земята: и Бог създаде две светила, по-голямото да владее деня, и по-малкото да управлява нощта; и Бог ги постави на небесната твърд, за да осветяват земята и да владеят деня и нощта и да разделя светлината от тъмнината; и Бог видя, че това беше добро.“ Тези, които застъпват тази теория, твърдят, че при сътворението слънцето трябва току-що да е изгрявало, или както казват други, трябва да бъде видяно

за първи път в средата на небето. Но всички подобни разсъждения са погрешни. Защото в момента, когато слънцето се появи за първи път на небето, от най-източната точка, от която е можело да се види, то тъкмо е щяло да се издигне над хоризонта. Затова не е неразумно да се заключи, че на това място на изток (може би в райската градина), където денят започва обиколката на земното кълбо, слънцето при своето създаване току-що е залязвало. Това ни дава хармоничен поглед върху делото на Създателя. Всеки ден е започвал с вечер; и тъй като така е започвал и четвъртия ден, слънцето, когато е било видяно за първи път, тъкмо е залязвало; и докато е продължавало курса си на запад, е носело със себе си залеза около земното кълбо. И тази гледна точка, че денят започва на Изток и така обикаля света, е от голямо значение. Това премахва възражението, че не можем да спазваме съботата, освен ако не живеем в Палестина; защото ние пазим деня такъв, какъвто идва при нас; и тъй като съботата обикаля земното кълбо, цялото човешко семейство има привилегията да спазва Почивния ден на Създателя.

Кога точно е вечерта?

Смятаме, че представеното свидетелство от Писанието е достатъчно, за да установи факта, че денят започва с вечерта. Следователно следващото запитване правилно се отнася до началото на вечерта. Какво е свидетелството на Библията за това? Мойсей определя началото на вечерта.

Второзаконие 16:6 „Но на мястото, което Господ, твоят Бог, избере да постави името Си, там да жертваш пасхата **привечер, при залез слънце**, във времето, когато си излязъл от Египет.”

Този текст изглежда решава въпроса, че вечерта е при залез слънце. Но може да се предположи, че Изход 12:6 променя смисъла на току-що цитирания текст. Той гласи следното:

Изход 12:6 И да го пазите до четиринадесетия ден от същия месец; и цялото общество на израилевото общество да го заколи вечерта.

В страничното поле [на библията] пише „между двете вечери“. Това има претенцията, че е на буквален иврит и затова заслужава уважение. Казано е, че „между двете вечери“ е в 3 часа следобед. Ако това е правилно, то показва, че „залезът на слънцето“ във Второзаконие 16:6 е неопределен израз. Но Гезений в своя Еврейски лексикон казва, че между двете вечери, според „най-добре подкрепеното“ мнение, „е бил интервалът между залеза и мрака“. Ако това е вярно - а със сигурност няма по-висок невдъхновен авторитет от Гезений - то премахва очевидното противоречие между Изход 12 и Второзаконие 16 и показва, че и двата текста са в съгласие относно залеза. Грийнфийлд, в своя Лексикон на Новия завет, казва, че двете вечери „са били отчитани от евреите както следва: едната от деветия час (т. е. 3 часа) до залез слънце; а другата, от залез слънце до тъмно. Лексиконът на Новия завет на Робинсън казва същото. Това почти би било в съгласие с мнението на Гезений.

После представяме следното:

Левит 22:6-7 Душата, която се е докоснала до нещо такова, ще бъде нечиста до вечерта и няма да яде от светите неща, освен ако не измие тялото си с вода. И когато слънцето залезе, ще бъде чиста и след това ще яде от светите неща, защото това е храната ѝ.

Този текст изглежда няма нужда от коментар. Вечерта изглежда ясно дефинирана като „при залез слънце“. Човекът, който бил нечист до вечерта, ставал чист при залез слънце. Вижте също Второзаконие 22:11; 24:13, 15.

Следният текст изглежда учи на същото нещо:

Исус Навиев 8:29 „И царят на Гай той обеси **на дърво до вечерта; и щом слънцето залезе**, Исус Навиев заповяда да свалят трупа му от дървото и да го хвърлят при входа на градската порта, и да издигнат върху него голяма грамада от камъни, която остава и до днес.“

Исус Навиев 10:26, 27 определя вечерта по същия начин.

Исус Навиев 10:26-27 И след това Исус ги поразил и ги убил, и ги обеси на пет дървета; и те висяха на петте

дървета до вечерта. И по времето, когато слънцето залезе, Исус Навиев заповяда и те ги свалиха от дърветата и ги хвърлиха в пещерата, в която бяха скрити, и поставиха големи камъни в отвора на пещерата, които остават до днес.

Вижте също Съдии 14:18; 2 Царе 3:35. Вечерта също е дефинирана във 2 Летописи 18:34:

„И битката се засили в онзи ден; но израилевият цар остана в колесницата си срещу сирийците до вечерта; и около времето на залез слънце той умря.“

Новият завет определя вечерта при залез слънце на две места. Трима от евангелистите споменават същия факт; двама от тях посочват, че е станало вечерта, и двама, че е било по залез слънце.

Матей 8:16 **Когато се свечери**, доведоха при Него мнозина обладани от демони; и той изгони духовете със словото Си и изцели всички болни.

Марко 1:32 **И привечер**, когато слънцето залезе, доведоха при него всички болни и обладаните от демони.

Лука 4:40 **И когато слънцето залязваше**, всички, които имаха болни от различни болести, ги доведоха при него; и като положи ръце на всеки от тях, изцели ги.

От Марко 1 изглежда, че това събитие се е случило вечерта след съботата. Ясно е тогава защо са чакали до залез слънце, преди да доведат близките си; а именно – чакали са да дойде краят на съботата.

Предполага се, че следното писание доказва, че денят в някои сезони от годината не започва преди залеза на слънцето.

Неемия 13:19 „И стана така, че когато портите на Ерусалим започнаха да се смрачават преди съботата, аз заповядах портите да бъдат затворени и заповядах да не се отварят до след съботата; и поставих някои от слугите ми при портите, за да не се внася товар в съботния ден.

Може би това се дължи на невнимателен метод за тълку-

ване на текста. Не се казва, „когато в Ерусалим започна да се смрачава;“ но „когато портите на Йерусалим започнаха да се смрачават“. Значението на това според мен е просто, че към залез слънце портите от източната им страна ще започнат да потъмняват и че по това време трябва да бъдат затворени, така че всичко да е тихо, когато съботата започне. Това мнение ми се струва разумно и хармонизира текста с всички останали представени свидетелства.

Разделянето на 12 часа в деня

Притчата в Матей 20:1-12 се представя като доказателство, че денят започва в 6 часа:

„Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе рано сутринта да наеме работници за лозето си. И като се споразумя с работниците за динарий на ден, изпрати ги в лозето си .. И той излезе около третия час и видя други да стоят празни на пазара, и им каза: Идете и вие в лозето, и всичко, което е правилно, ще ви дам. Излезе около шестия и деветия час и направи същото. И около единадесетия час излезе и намери други безделни и им каза: Защо стоите тук цял ден без работа? Той им каза: Идете и вие на лозето, и каквото е правилно, това ще получите. И така, когато дойде вечерта, стопанинът на лозето каза на настойника: Повикай работниците и им дай надницата, като започнеш от последните и стигнеш до първите. И когато дойдоха наестите около единадесетия час, получиха всеки по динарий. Но когато дойдоха първите, те решиха, че трябва да получат повече; но и те получиха всеки по динарий. И когато го получиха, те зароптаха срещу добрия човек на къщата, като казаха: Тези последните работиха само един час и ти ги направи равни на нас, които понесохме бремето и жегата на деня.

Аргументът, извлечен от този текст, е следният: има дванадесет часа в деня; третият час е девет часа; шестият час е обяд; деветият час е три часа; единадесетият час е пет часа; и от този час до вечерта остава само един час. Следователно вечерта идва в шест часа. **Дефектите на горния аргумент са следните: 1-во. Часовете в Новия завет не са същите като нашите часо-**

ве. При нас един час е 60 минути и никога не е повече или по-малко. Но в Новия завет това е дванадесетата част от изгрева до залеза. Следователно часовете са били или по-дълги или по-кратки в зависимост от сезона на годината. Вярно е, че шестият час, който е средата на деня, винаги идва в дванадесет часа; но дванадесетият час, или вечерта, винаги идва при залез слънце. 2-ро, разделянето на деня на часове не е по божествено предназначение, а произлиза от езичниците!!!

Същият аргумент е извлечен от Йоан 11:9. „Исус отговори: Няма ли дванадесет часа в деня? Ако някой ходи през деня, не се спъва, защото вижда светлината на този свят.“ Казват, че ако денят има дванадесет часа, тогава шестият час от деня е пладне; и тъй като ще има шест часа от двете страни на пладне или дванадесет часа, следва, че денят от дванадесет часа започва в шест сутринта и завършва в шест вечерта; и че ден от 24 часа, разбира се, ще започне и ще свърши в шест вечерта. Този аргумент би бил убедителен, ако предпоставките бяха здрави. В тях съществува същият дефект, както в аргумента, извлечен от Матей 20-та глава; а именно, че часовете не са били шестдесет минути като нашите; но дванадесетата част от времето между изгрева и залеза. Следователно часовете непрекъснато варирали по дължина, а вечерта неизменно настъпвала при залез слънце. Следователно Матей 20:1-12 и Йоан 11:9 не противоречат на представеното свидетелство, че денят започва при залез слънце. Очаква се да докажем тезата, че часовете са били дванадесетата част от времето между изгрева и залеза. Това ще направим сега.

Един час е 1/12 от дневната светлина, а не 60 минути

Евреите отчитали дванадесет часа в деня и, разбира се, всеки час от деня, отчитан по този начин, трябва да е бил по-дълъг или по-кратък, в зависимост от различните периоди от годината в този климат. - *Част от бележката на Кларк към Йоан 1:39.*

Евреите, както и повечето други народи, разделят

деня от изгрев до залез слънце на дванадесет равни части; но тези части или часове са били по-дълги или по-къси според различните сезони на годината. - *Част от бележката на Кларк за Йоан 11:9*.

Евреите (по изчисление, възприето от гърците) разделят своя ден или времето от изгрев до залез слънце на дванадесет часа, като разбира се варират малко според сезона на годината. - *[Бележка на Блумфийлд за Йоан 11:9]*.

ЧАС. - В книгите на Новия завет виждаме ясно деня, разделен на дванадесет равни часа, според начина по който са правили това гърците и римляните. Тези часове били равни помежду си, но не равни по отношение на различните сезони. Дванадесетте часа на най-дългите дни през лятото били много по-дълги от тези на най-кратките дни през зимата. - *Груб*

ДЕН. - Свещените писатели обикновено разделят деня и нощта на дванадесет неравни часа. Шестият час е винаги пладне през цялата година; а дванадесетият час е последният час на деня. Но през лятото дванадесетият час, както и всички останали, бил по-дълъг, отколкото през зимата. - *Енси. Религиозни знания*.

Денят бил разделен на дванадесет часа, които, разбира се, варирали по продължителност, като били по-кратки през зимата и по-дълги през лятото. - *Библейски и теологичен речник на Уотсън*.

Евреите разделят времето от изгрева до залеза, независимо от това дали дните са по-дълги или по-къси, на дванадесет части; така че часовете на деня им били еднакви по брой през цялата година, макар и много по-кратки през зимата, отколкото през лятото. - *Бележка на Библия Котидж, Йоан 11:9*.

„Евреите смятали дните си от вечер до вечер, според реда, който е споменат в първа глава на Битие, в разказа за делото на сътворението: Вечерта и утрото били първият ден. Затова тяхната събота или седмият ден, започвал при залез слънце в деня, който наричаме петък, и продължава до същото време на следващия ден. Когато нашият Спасител бил в Капернаум, се смятало за погрешно да се носят болни при него, за да бъдат изце-

лени, докато траела съботата; „но привечер, когато слънцето залезе, доведоха при Него всички болни и обладани от демони; и целият град се събра пред вратата.“ Марко 1:21-35. Времето между изгрева и залеза на слънцето е разделено на дванадесет равни части, които са наречени часове. Тъй като това време е по-дълго през един сезон в сравнение с друг, то ясно е, че и часовете също ще траят различно в зависимост от сезона. През зимата, разбира се, те били по-кратки отколкото през лятото. Часовете се споменават едва след пленничеството; и затова е разумно да се предположи, че евреите са заимствали своя начин на разделяне на времето от халдеите, от които той е преминал и към гърците и римляните.“ – *Библейски древности на Невин*, стр. 171, 172.

Думата час в Писанието означава една от дванадесетте равни части, на които е разделен всеки ден и които, разбира се, са с различна продължителност през различните сезони на годината. Този начин на разделяне на деня преобладава сред евреите, поне след изгнанието им във Вавилон, а може би и по-рано. - *Библейски речник на Ковъл*.

Един час е една от дванадесетте равни части, на които бил разделен денят и които, разбира се, били различни през различните сезони на годината. - *Лексиконът на Новия завет на Грийнфийлд*.

В Новия завет един час, една от дванадесетте равни части, на които са разделени естественият ден, а също и нощта, и които, разбира се, са с различна продължителност през различните сезони на годината; вероятно са въведени от астрономите и са използвани за първи път от Хипарх около 140 г. пр.н.е. - *Лексиконът на Новия завет на Робинсън*.

Тези свидетелства са напълно достатъчни, за да установят факта, че часовете в Новия завет не съответстват на тези, които измерваме с часовник. Те са били дванадесетата част на времето от изгрева до залеза. Следователно не може да се извлече аргумент от Матей 20:1-12; Йоан 11:9, че *вечерта* е началото на деня при залез слънце, защото не е в пълно съответствие с вече представеното свидетелство.

Съботата не може да започне в 18 часа

Най-важното съображение е това; ако съботата започва в шест часа, никой не може да каже кога настъпва този час, освен ако няма часовник. Часовникът е изобретен през около 1658 г. Вижте Наръчника на Пътнам за полезни изкуства. Така че в продължение на почти цялото време от 6000 години Божият народ е бил без средства, които да му посочват кога е започвала съботата. Но подобно заключение би било явен абсурд. И ние вече видяхме, че няма нито едно свидетелство от Светото писание, което да може да бъде приведено в полза на времето от шест часа. Завършваме тази статия, като обобщаваме аргумента, както следва:

1. Няма библейско основание в подкрепа на шест часа, като време за начало на вечерта.

2. Ако това е часът, Божият народ в продължение на около 5600 години не е могъл да каже кога започва съботата.

3. Библията, чрез няколко ясни твърдения, установява факта, че вечерта е при залез слънце.

Дж. Н. Ендрюс

КЪМ БРАТЯТА: Темата, представена в горната статия, е от голямо значение. Свидетелството на Библията относно времето за започване на съботата е събрано тук, за да може да говори само за себе си. Резултатът от изследването е твърдото убеждение, че началото и краят на всеки ден се отбелязват със залеза на слънцето. Ще се попита защо това заключение не е било направено по-рано? Отговорът е следният: темата досега не е проучвана задълбочено. Правейки това изявление, откровено бих признал собствената си грешка. Винаги сме задължени да коригираме грешките си, когато ги видим; и макар в миналото да сме действали искрено, вече не можем да правим това, ако виждайки грешка като тази или каквато и да е друга, отказваме да я признаем.

Може би е уместно да посочим обстоятелствата, при които

е написана горната статия. Миналият август (1855 г.) брат Уайт и други братя ме помолиха да проуча темата задълбочено. Веднага се опитах да направя това, посвещавайки на темата всеки ден, толкова време, колкото ми позволяваха силите. За кратко време станах напълно удовлетворен от единодушното свидетелство на Писанията, че всеки ден започва със залеза на слънцето. Баптистите от седмия ден винаги са се придържали към тази доктрина, но никога не съм срещал техните възгледи. Ако го бях направил, не бих останал в грешка по този въпрос. Но някой ще попита: Не научихте ли истината от *Vestimetel*? [Периодично издание от онова време] Отговарям, не. Представената тук статия е написана няколко седмици преди В. да публикува нещо по въпроса. Не мога да имам връзка със страница, която е била водена по начина, по който В. е направил това. Но свидетелството на Библията е също толкова ценно, дори и да е било представяно от завист или с цел раздор. Освен това, както сега научавам, значителен брой наши братя отдавна са убедени, че съботата започва при залез слънце. ДЖ. Н. Е., Батъл Крийк, Мичиган, 12 ноември 1855 г.

Време на съботата

ЕКВАТОРИАЛНОТО време, или от шест часа до шест часа, е било спазвано от групата пазители на съботата. Истината е, че темата не е напълно проучена няколко месеца. Никога не сме били напълно удовлетворени от показанията, представени в полза на шест часа. Различните вести, получени през последните няколко години, подкрепящи времето както за изгрев, така и за залез, бяха почти лишени от аргументи и дух на смирение и откровеност. Темата ни безпокоеше, но така и не намерихме време да я проучим задълбочено.

През юни 1854 г. ние призовахме старейшината Д. П. Хол да подготви статия по темата за РИВЮ. Миналата зима повторихме искането си към него в Пенсилвания. Миналото лято в Мейн изразихме своите чувства и страхове от разделение поради темата пред брат Ендрюс, и необходимостта ако е възможно

въпросът да бъде решен чрез добро свидетелство. Той реши да посвети времето си на темата, докато разбере какво учи Библията по отношение на нея и статията му в този брой е резултат от неговите изследвания. Някои имат впечатлението, че времето в шест часа е било преподавано сред нас чрез прякото проявление на Светия Дух. Това е грешка. „От вечер до вечер“ беше учението, от което се изведе шест часа. **Сега се радваме, че брат Ендрюс е представил библейското свидетелство по този въпрос по обичайния си силен, откровен начин, който разрешава без съмнение въпроса, че съботата започва не просто вечерта, но при залеза на слънцето.**

Джеймс Уайт.

Лунарната събота

Тази теория нарасна значително през последните няколко години. Ако не сте запознати с хипотезата за лунарната събота, казано като на неспециалисти, съботата се изчислява на базата на лунния цикъл вместо на всеки 7-ми ден. При всяко виждане на новолунието календарът се нулира и започва нов месец. Според някои денят на новолунието е събота, също така и първият ден от месеца. Седем дни след забелязването на новолунието е първата събота от месеца, така че съботите винаги се падат на 8-ия, 15-ия, 22-ия и 29-ия ден от месеца, съответствайки по този начин на четвъртините на луната. С този модел съботите могат да се паднат във всеки ден от седмицата по григорианския календар от неделя до събота. Като изключим новолунието, не всички дни след 29-ти се признават и затова съботата не е винаги на всеки 7-ми ден.

Непрекъснатият седемдневен цикъл

Въпреки че историята за развитието на лунарната събота е любопитна, има един основен момент, който лесно доказва фалшивостта на тази идея, и той е непрекъснатият седемдневен цикъл.

Изход 16:23-29 И той им каза: Това е, което Господ

каза: Утре е почивката на святата събота на ГОСПОДА; печете, каквото ще печете днес, и варете, което ще варите; и онова, което остане, го пазете за себе си до сутринта. И те го оставиха до сутринта, както беше казал Моисей; и не се усмърдя, нито имаше червей в него. И Моисей каза: Яжте това днес; защото днес е събота на ГОСПОДА; днес няма да го намерите на полето. **Шест дни да го събирате; а на седмия ден, който е събота, в него няма да има нищо.** И стана така, че някои от народа излязоха на седмия ден да съберат, но не намериха. И ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще отказвате да спазвате заповедите Ми и законите Ми? **Вижте, понеже Господ ви е дал съботата, затова Той ви дава на шестия ден хляба за два дни; стойте всеки на мястото си; никой да не излиза от мястото си на седмия ден.**

Господ заповядва на израилтяните да събират манна в продължение на шест дни. На шестия ден трябва да съберат двойна порция.

Всяка седмица по време на дългия си престой в пустинята израилтяните ставаха свидетели на тройно чудо, целящо да впечатли умовете им със светостта на съботата: **двойно количество манна падаше на шестия ден, никакво на седмия и порцията, необходима за Съботата беше запазена сладка и чиста, а ако имаше такава, която е оставена в друго време, тя ставаше негодна за употреба.** В обстоятелствата, свързани с даването на манната, имаме убедителни доказателства, че съботата не е била установена, както мнозина твърдят, когато законът е бил даден на Синай. Преди израилтяните да дойдат на Синай, те разбираха, че съботата е задължителна за тях. **Тъй като бяха задължени да събират всеки петък двойна порция манна в подготовка за съботата, когато нямаше да падне никаква, свещената природа на деня за почивка непрекъснато им се внушаваше.** Патриарси и пророци, стр. 296, Параграф 2-3

И манната спря на следващия ден, след като ядоха от старото жито на земята; и синовете на Израил нямаха вече манна; но ядоха от плодовете на Ханаанската земя през онази година. Исус Навиев 5:12

Този цикъл на манната продължил 40 години, за да установи в съзнанието на израилтяните времето на съботата. Двойна-

та порция идвала всеки петък и нито една не идвала в събота. Това просто потвърждава истината, че спазването на съботата е възпоменание за сътворението на света за шест дни и почивката на Бог в седмия ден.

Помни съботния ден, за да го освещаваши. Шест дни да работиши и да вършиши всичките си работи: Но седмият ден е съботата на Господа твоя Бог: в него да не вършиши никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът, който е в портите ти; **защото за шест дни Господ направи небето и земята, морето и всичко, което е в тях, а на седмия ден си почива;** затова Господ благослови съботния ден и го освети. Изход 20:8-11

Четвъртата заповед не споменава луната като изискване за изчисляване на съботата. Представя само седемдневен непрекъснат цикъл. Духът на пророчеството е ясно относно непрекъснатата продължителност на седемдневния цикъл.

Подобно на съботата, седмицата произхожда от сътворението и е запазена и донесена до нас чрез библейската история. **Самият Бог измери първата седмица като образец за следващите седмици до края на времето. Както всяка друга, тя се състоеше от седем буквални дни. Шест дни бяха заети в работата по сътворението; на седмия Бог си почива** и след това Той благослови този ден и го определи като ден за почивка за човека. Патриарси и пророци, стр. 111, Параграф 1

Друго просто доказателство за седемдневния цикъл е изчислението на Петдесетница.

От другия ден след съботата, от деня в който сте принесли снопа на движимия принос, да си изброите седем цели седмици; **до следващия ден след седмата събота да изброите петдесет дни**, и тогава да принесете нов хлебен принос на ГОСПОДА. (Левит 23:15-16)

Лунното изчисление на съботата поставя съботата на 8^{-ми}, 15^{-ти}, 22^{-ри} и 29^{-ти} ден от месеца. Това оставя един или два дни допълнително във всеки месец, тъй като месеците са съставени от 29 или 30 дни между новолунията. Това прави невъзможно изчисляването на Петдесетница в рамките на 50 дни. При калкулирането на дните на лунната събота никога не може да

има период само от 50 дни. Трябва да е минимум 51 дни, което прави изчислението в Левит 23:15-16 невъзможно. То може да работи само когато имате непрекъснат седемдневен цикъл.

Вавилонски произход на лунарната събота

Можем също така да споменем факта, че практиката всеки седми ден от новолунието да се счита за свят е вавилонска.

Като се брой от новолунието, вавилонците празнували всеки седми ден като „свещен ден“, наричан още „зъл ден“ (което означава „неподходящ“ за забранени дейности). В тези дни на длъжностните лица е било забранено да извършват различни дейности, а на обикновените хора било забранено да „планират нещо“; 28-мият ден бил известен като „почивен ден“.

https://shirleytwofeathers.com/The_Blog/pagancalendar/category/babylonian-festivals/

Тази практика за броене на съботите от новолунието е комбинирана със започването на вавилонската година на първото новолуние след пролетното равноденствие.

Най-ранният запис за новогодишен празник датира отпреди около 4000 години в древен Вавилон и е бил дълбоко преплетен с религия и митология. За вавилонците от древна Месопотамия първото новолуние след пролетното равноденствие - денят в края на март с еднакво количество слънчева светлина и тъмнина - предвещавал началото на нова година и представлявал прераждането на естествения свят. Те отбелязвали повода с огромен религиозен фестивал, наречен Акиту (произлизащ от шумерската дума за ечемик, който се жънал през пролетта), включващ различен ритуал на всеки 11 дни. По време на Акиту, статуи на боговете били излагани по улиците на града и били извършвани ритуали, символизиращи победата им над силите на хаоса. Чрез тези ритуали вавилонците вярвали, че светът е символично пречистен и пресъздаден от боговете в подготовка за новата година и завръщането на пролетта. <https://www.ancient-origins.net/myths-legends-important-events/ancient-origins-new-year-s-celebrations-001181>

Виждаме, че както лунната събота, така и първото новолуние след пролетното равноденствие са идеи с вавилонски езически произход.

Григорианският календар

Всеки човек, който се е обръщал към мен по отношение на лунната събота, е говорил за фалшивия и очевидно езически произход на григорианския календар. Хората, които представят този аргумент не успяват да разберат реалността, че непрекъснатият седмиденен цикъл е напълно независим от всеки годишен календар. Той няма никакво отношение към това.

Лунната събота използва текст в псалми, за да докаже, че всички определени времена на Бога трябва да се изчисляват с луната.

Надуйте тръбата при новолуние, в определеното време, на нашия тържествен празник. Псалм 81:3

Отговорът на това се намира още в следващия стих:

Защото това беше наредба за Израил и закон на Якововия Бог. Псалм 81:4

Думата *закон* се среща 35 пъти в Библията. Никога не се отнася до седмия ден събота. Думата *закон* се използва във връзка с празниците, но никога за седмичната събота.

Това потвърждава принципа на Божествения модел. За тези, които не са запознати с него, прочетете книжката *Божественият модел на живота*, която може да намерите на уебсайта maranathamedia.bg.

И Бог каза: Да има светилина на небесната твърд, за да разделят деня от нощта; и нека бъдат за знаци и за времена, [определени времена] и за дни и години. Битие 1:14

Седмичната събота е източникът на определените времена на нашия Отец. Празниците са канал. Седмичната събота се управлява от по-голямата светлина, а празниците се управляват от по-малката светлина във връзка с по-голямата светлина. За да спазите Пасхата, броите до 14^{-ия} ден [слънцето] на първия

месец [луната]. Ако използваме луната като светлина, която определя съботата, тогава тя заема по-висока позиция от слънцето. Още веднъж Духът на пророчеството потвърждава, че само Слънцето се използва за изчисляване на седмичната събота.

Всички онези, които твърдо държат началото на своята увереност до края, **ще спазват седмия ден събота, който идва при нас като белязан от слънцето.**
Избрани вестни, том 3, стр. 318, Параграф 5

Бих искал да добавя още няколко твърдения от Духа на пророчеството, които говорят директно за това кога трябва да се спазва съботата. Тези изявления се отнасят не само до фалшивостта на лунната събота, но и до всяка теория, която би се отклонила от времето залез до залез по отношение на седмия ден както се проявява на мястото, където живеете.

Бог си почина на седмия ден и го отдели за хората да го съблюдават в чест на Неговото създаване на небето и земята за шест буквални дни. Той благослови, освети и отдели деня за почивка. **Когато хората са толкова внимателни да търсят и копаят, за да видят по отношение на точния период от време, ние трябва да кажем, че Бог е направил Своята събота за кръгъл свят; и когато седмият ден дойде при нас в този кръгъл свят, контролиран от слънцето, което управлява деня, е време във всички страни и земи да се спазва съботата.** В страните, където няма залез в продължение на месеци и отново няма изгрев в продължение на месеци, периодът от време ще бъде изчислен чрез водени записи . . . . Господ приема цялото покорство на всяко създаване, което е направил, **според обстоятелствата на времето в света на изгряващото и залязващото слънце . . . .** Съботата е създадена за кръгъл свят и затова от хората се изисква подчинение, което е в съвършено съответствие със сътворения от Господ свят. – Писмо 167, 1900 г. *Избрани вестни, том 3, стр. 317, Параграф 1*

Изявлението ясно показва, че трябва да спазваме съботата от седмия ден, когато слънцето дойде при нас. То също така заявява, че съботата се спазва под контрола на слънцето, а не под този на слънцето и луната. Просто казано, когато слънцето залязва на шестия ден в мястото, където живеете, това е времето да започнете съботата.

Ние знаем къде сме

Разпространена е идеята, че на Елън Уайт е било казано, че има допълнителна светлина, която трябва да бъде дадена по отношение на съботата. Разгледахме това на страница 9 от тази книжка:

Попитах защо е така, че в този късен ден трябва да променим часа за започване на съботата. Ангелът каза: „Ще разбереш, но не още, не още. Свидетелства към църквата, том 1, стр. 116

Както посочихме, Елън Уайт не разбираше защо трябва да сменят времето от 18:00 до 18:00 часа за съботата в залез до залез. Идеята, че съботата ще се промени, за да не бъде вече от залез до залез слънце, защото пионерите все още не са я разбрали, се оказва невярна от простото четене на изявлението, както и от следното.

Възможно ли е да се придава толкова голямо значение на тези, които спазват съботата, и въпреки това никой да не може да каже кога идва съботата? Тогава къде са хората, които носят печата или Божия знак? Какъв е знакът?

Седмият ден събота, който Господ благослови и освети и обяви за свят, с големи наказания за неговото нарушаване.

Седмият ден събота не е несигурен. Това е Божият спомен за Неговото дело на Сътворението. Той е създаден като мемориал, даден от Небето, който трябва да се пази в знак на покорство. Бог написа целия закон с пръста Си върху две каменни плочи . . .

Сега, сестро моя, въпреки че в момента съм болна, пиша, седнала в леглото, за да ти кажа, че не бива ни най-малко да се доверяваме на теорията за дневната линия. Това е примка на Сатана, въведена от собствените му агенти, за да обърка умовете. Виждаш колко напълно невъзможно е това нещо - светът да е добре, че пази неделята, а хората от Божия остатък да грешат. **Тази теория за дневната линия би превърнала цялата ни история от последните петдесет и пет години в пълна заблуда. Но ние знаем къде сме . . .**

Сестро моя, нека вярата ти не отслабва. Ние трябва

да стоим твърдо зад нашите отличителни цветове, Божиите заповеди и вярата на Исус. **Всички онези, които държат началото на своята увереност твърдо до края, ще спазват седмия ден събота, който идва при нас като белязан от слънцето.** Заблудата за дневната линия е капан на Сатана за обезкуражаване. Знаем за какво говорим. Имай вяра в Бог. Блести там, където си, като жив камък в Божието здание.

Божиите деца ще триумфират. Те ще излязат победители и повече от победители над всички опозиционни, преследващи елементи. Не бой се. Чрез силата на библейската истина и любов, илюстрирани в кръста и утвърдени от Светия Дух, ние ще имаме победата. Цялата битка пред нас зависи от спазването на истинската събота на Йехова . . . .

Сега не мога да пиша повече, но ти казвам, не давай ухо на ереста. Придържай се към ясното „Така казва Господ“. Той ще те утеши и благослови и ще ти даде радост в сърцето. Слава на Господ, че имаме ясна светлина и ясно, отчетливо послание, което да носим. – Писмо 118, 1900 г., стр. 1, 2, 5-7. (До сестра Хол, 2 август 1900 г.)
Издание на ръкописи, том 3, стр. 254-256

Елън Уайт била ясна относно това къде се намира. Тя не показва никаква несигурност във връзка с това кога е съботата. Не казва, че чака допълнителна светлина по този въпрос. Изявленията ѝ не могат да бъдат разбрани погрешно.

Според теорията за дневната линия съботата трябвало да се спазва в зависимост от движението на деня по земята (международната линия за дата) до мястото, където се е намирала Едемската градина. Най-очевидният резултат от това е спазването на съботата в Австралия да бъде след спазването на съботата в Европа и САЩ. Това би направило едно такова съблюдуване на съботната почивка в Австралия да се случва в неделя. Духът на пророчеството показва, че това е невярно.

От залез до залез във вашето местоположение

Една от най-ясните причини, поради които Елън Уайт не се съмнявала, била тази, която ангелът ѝ бил показал много рано в историята на адвентното движение. Джеймс Уайт записва

събитието.

1. В две видения на г-жа Уайт е показано нещо по отношение на времето за започване на съботата. Първото е още през 1847 г. в Топшам, Мейн. **Във видението ѝ беше показано, че започването на съботата при изгрев слънце е погрешно. Тогава тя чу ангел да повтаря тези думи: „От вечер до вечер ще празнувате вашите съботи.“** Ривю енд Херълд, 25 февруари 1868 г.

Докато Елън Уайт живее в Съединените щати, ѝ е било казано, че трябва да празнува съботите си от вечер до вечер. Няма индикации, които да предполагат, че това *вечер* е било някъде другаде освен в Съединените щати. Следователно от *вечер до вечер* било от залез до залез в Съединените щати. Когато Елън Уайт прекосила Тихия океан и спазвала съботата в Австралия, тя правила това от залез до залез слънце на това място.

Има някои, които приемат изявлението на ангела, че „ще разбере, но все още не“ като да означава, че ще разбере истината за съботата, но че все още не я разбира.

Попитях защо е така, че в този късен ден трябва да променим часа за започване на съботата. Ангелът каза: “Ще разбереш, но не още, не още.” Свидетелства към църквата, том 1, стр. 116

Изявлението ясно показва какво не е разбрано. Това била причината да се смени часа в онзи късен етап. Ако горното твърдение означава, че те все още не са разбрали времето за съботата, тогава ангелът не е казал истината на Елън Уайт, че тя самата ще го разбере в бъдеще. Елън Уайт умряла, спазвайки съботата от залез до залез на всяко място, където отивала по земята. Така че това не може да означава, че тя не е разбирала времето за съботата след ноември 1855 г. Тя не е разбрала причината, поради която е трябвало да се извърши промяна през 1855 г., но по-късно е разбрала, както Джеймс Уайт обяснява през 1868 г.

Но естествено възниква въпросът, ако виденията са дадени, за да коригират грешката, защо тя не е видяла по-рано грешката за шест часа? Изглежда не е замисълът на Господ да учи народа Си чрез дарбите на Духа по библейски въпроси, докато Неговите служители не са

изследвали усърдно словото Му. Ривю енд Херълд, 25 февруари 1868 г.

Друга причина, поради която съботата трябва да бъде от залез до залез слънце в мястото, където живеете, е, че нямаме данни по време на своите мисионерски пътувания Павел или валденсите да са спазвали съботата въз основа на времето за залез в Йерусалим. Валденсите са живели в Европа и тяхното време за събота е било с един или два часа разлика. Елън Уайт казва, че са спазвали истинската събота.

Валденсите са първите от всички народи на Европа, които получават превод на Светото писание. Стотици години преди Реформацията те са притежавали Библията в ръкопис на родния си език. Те имали неподправената истина и това ги превърнало в специални обекти на омраза и преследване. Те обявили Римската църква за отстъпилият Вавилон от Апокалипсиса и с риск за живота си се изправили, за да се противопоставят на нейната поквара. Докато под натиска на продължително преследване някои направили компромис с вярата си, като малко по малко се отказали от техните отличителни принципи, други се придържали здраво към истината. През епохи на тъмнина и вероотстъпничество имало валденси, които отричали върховенството на Рим, отхвърляли поклонението пред изображения като идолопоклонство и **спазвали истинската събота.** Под най-яростните бури на противопоставяне те запазили вярата си. Макар промушвани от савоярското копие и обгорени от римската клада, те стояли непоклатимо зад Божието Слово и неговата чест. Великата борба, стр. 65, Параграф 1

Времето от залез до залез е очевидно и поради всички евреи, които са разпръснати по света и пазят съботата по този начин. В Писанието не е записан аргумент за определяне на съботата според ерусалимското време, когато вярващите са извън Израел.

Основаната на документи книга на Лесли Хардинг *Келтската църква във Великобритания*, състояща се от 265 страници показва, че почти всички християни на Британските острови са спазвали седмия ден събота в продължение на шестстотин години след Месията. **Те спазвали съботата от залез до залез и били известни**

като кварталодесетимани (понеже пазели годишната Пасха на четиринадесетия ден от еврейския месец), избягвали нечистите мяса и не били тринитаристи. Свети Патрик от Ирландия не е католик, а пази съботата и набляга на спазването на Божия закон.

<http://www.biblesabbath.org/descrmat.html>

Както показахме по-рано, Библията определя думата *ден* като нощ и ден от приблизително 24 часа. Четвъртата заповед ни казва да помним съботния *ден*. Думата *ден* означава от залез до залез на мястото, където се намирате.

Сега, според Библията, кога започва денят? Левит 23:27 казва: „На десетия ден от този седми месец ще има ден на умилостивение.“ Стих 32: „Това ще ви бъде събота за почивка ... на деветия ден от месеца вечерта, от вечер до вечер да празнувате съботата си.“ Второзаконие 16:6. „Тоест при залеза на слънцето.“ И така, десетият ден от месеца бил от залез слънце на деветия ден до залез слънце на десетия ден. **С други думи залезът бележи началото на нов ден. Това е в точен синхрон със заповедта на Бог при сътворението. Битие 1:2:** „А земята беше безвидна и празна и тъмнина беше върху бездната.“ Дотогава всичко било тъмнина. „И Бог каза: Да бъде светлина; и стана светлина.“ Бог „заповяда на светлината да изгрее от тъмнината“. 2 Коринтяни 4:6. Тъй като тъмнината е на земята и светлината идва след това, тъмнината естествено е първата част от деня. „И вечерта [тъмнина] и утрото [светлина] бяха първият ден.“ Битие 1:5. *А. Т. Джоунс, Знамения на времето*, 11 декември 1884 г.

Ако тази заповед се отнася само за едно място на земята и това е Ерусалим, тогава за живеещите в Австралия съботата ще бъде от 2 часа в събота сутринта до 2 часа в неделя сутринта. На източното крайбрежие на САЩ ще бъде от 13:00 в петък до 13:00 часа в събота следобед. Ако случаят беше такъв, това би променило определението за думата *ден*. Това просто не може да бъде така. Няма доказателства или история, че такова спазване е заповядано или наблюдавано на земята. Бог направил Своята събота за кръгъл свят. Спазва се, когато дойде *денят* на мястото където се намираме в този свят.

Бог направи Своята събота за кръгъл свят; и **когато седмият ден дойде при нас в този кръгъл свят, кон-**

тролиран от слънцето, което управлява деня, е време във всички страни и земи да се спазва съботата. Избрани вести, том 3, стр. 317

Обръщам се към всички в адвентното движение. Ако се съмнявате или не вярвате в Духа на пророчеството, трябва да обмислите следното.

Познавам вашата опасност. Ако загубите доверие в свидетелствата, ще се отдалечите от библейската истина. Страхувах се, че мнозина ще заемат подозираща, съмняваща се позиция и със страдание за душите ви бих ви предупредила. Колко ще се вслушат в предупреждението? Тъй като сега държите свидетелствата, ако на някого бъде позволено да пресече пътя ви, коригирайки грешките ви, бихте ли се чувствали напълно свободни да приемете или отхвърлите която и да е част или цялото? Това, което ще сте най-малко склонни да приемете, е най-необходимата част. Бог и Сатана никога не работят в партньорство. Свидетелствата носят или печата на Бог, или този на Сатана. Не може добро дърво да дава лоши плодове, нито лошо дърво да дава добри плодове. По плодовете им ще ги познаете. Бог е говорил. Кой е треперел пред словото Му? *Свидетелства към църквата, том 5, стр. 98.*

Така че Библията и Духът на пророчеството са ясни.

1. Съботата идва всеки седми ден
2. Управлява се от Слънцето
3. Започва при залез слънце в петък до залез слънце в събота на мястото, където се намирате.

Още веднъж ни се напомня.

Преглеждайки нашата минала история, след като извървях всяка стъпка от напредъка до настоящето ни състояние, мога да кажа, Слава на Бога! Като виждам какво е извършил Господ, аз съм изпълнена с учудване и с увереност в Христос като водач. **Няма от какво да се страхуваме за бъдещето, освен ако забравим пътя, по който Господ ни е водил, и Неговото учение в нашата минала история.** Скици от живота, стр. 196, Параграф 2

Господ водил нашите пионери в ранните етапи на движението. Въпросът за съботата бил внимателно проучен от Дж. Н. Ендрюс. Той представил работата си на ръководството. Съботата от залез до залез, която идва всеки седми ден, е установена и Елън Уайт потвърждава, че ние знаем къде сме по този въпрос.

Призовавам всички в адвентното движение да застанат на библейската истина по този въпрос. Да се отклоним по някакъв начин от седмия ден събота, даден на нашия народ през ноември 1855 г., означава да се отдалечим от библейската събота. Ако направите това, не можете да получите Божия печат.

Знакът, или печатът, на Бог се разкрива в спазването на седмия ден събота, възпоменаването на Господното сътворение.... Свидетелства към църквата, том 8, стр. 117

Напълно осъзнавам, че това влиза в противоречие с идеите на хората, за които се грижа и обичам като братя. Пиша тези неща от дълбоко убеждение в Библията и Духа на пророчеството, за да можем да получим Божия печат. Това е въпрос на живот и смърт. Затова се обръщам към всеки, който е на различна позиция или е настроен да се движи в други посоки; поставяте душата си в голяма опасност и прекъсвате способността си да получите Божия печат.

Колко ценна е съботата, дадена ни в Писанието и в Духа на пророчеството. Хванете се за тях и бъдете спасени.

Вярвайте в Господа вашия Бог, и ще се утвърдите; вярвайте на пророците му, така ще успеете. 2 Летописи 20:20

НАЧАЛНО ВРЕМЕ ЗА СЪБОТАТА

„В две видения на г-жа Уайт е показано нещо по отношение на времето за започване на съботата. Първото е още през 1847 г. в Топшам, Мейн. Във видението ѝ беше показано, че започването на съботата при изгрев слънце е погрешно. Тогава тя чу ангел да повтаря тези думи: „От вечер до вечер ще празнувате вашите съботи.“

„В първото видение ние бяхме насочени към Божието слово с думите „от вечер до вечер;“ но по астрономически причини беше решено, че вечерният час е шест. Във второто [видение] бяха използвани точно същите думи и ние бяхме по-специално насочени към Божието слово, което, когато се изследва, категорично установява времето на залеза. Това разреши въпроса с брат Бейтс и няколко други и оттогава общата хармония надделя по въпроса.“ Джеймс Уайт, Ривю енд Херълд, 25 февруари 1866 г.

„Това да ви бъде събота за почивка и да смирилите душите си; вечерта на деветия ден от месеца, от вечер до вечер да празнувате съботата си.“ Левит 23:32

„Но на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере, за да постави името Си, там да жертваш пасхата привечер, при залез слънце, по времето, когато си излязъл от Египет.“ Второзаконие 16:6